PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO
(penktoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS
2004 m. spalio 21 d. *

Byloje T-36/99

Lenzing AG, įsteigta Lenzing (Austrija), iš pradžių atstovaujama H.-J. Niemeyer, vėliau advokatų I. Brinker ir U. Soltész,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą V. Kreuschitz ir D. Triantafyllou, padedamų advokato M. Núñez-Müller, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

palaikomą

* Proceso kalba: vokiečių.

Ispanijos Karalystės, atstovaujamos N. Díaz Abad, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusios į bylą šalies,

dėl prašymo iš dalies panaikinti 1998 m. spalio 28 d. Komisijos sprendimą 1999/395/EB dėl Ispanijos suteiktos valstybės pagalbos *Sniace SA*, įsteigtos Torelavegoje, Kantabrija (OL L 149, 1999, p. 40), pakeistą 2000 m. rugsėjo 20 d. Komisijos sprendimu 2001/43/EB (OL L 11, 2001, p. 46),

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(penktoji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas R. García-Valdecasas, teisėjai P. Lindh, J. D. Cooke, H. Legal ir M. E. Martins Ribeiro,

posėdžio sekretorė D. Christensen, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2003 m. spalio 23 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Taikytina nacionalinė teisė

1 Pagal 1994 m. birželio 20 d. Karaliaus įstatyminio dekreto Nr. 1/1994, kuriuo patvirtinamas kodifikuotas bendrojo socialinės apsaugos įstatymo tekstas, (1994 m. birželio 29 d. BOE Nr. 154, p. 20658, toliau – Bendrasis socialinės apsaugos įstatymas) 20 straipsnį:

„1. Gali būti leista socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų ar nuo jų skaičiuojamų delspinigių bei socialinio draudimo įsiskolinimų, kitų nei įmokos, mokėjimą atidėti arba juos mokėti dalimis.

<...>

3. Įsiskolinimus socialinio draudimo įstaigai gali būti leista atidėti arba juos mokėti dalimis teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis. Kad administracinės institucijos sprendimas, kuriuo leidžiama skolą atidėti ar sumokėti dalimis, galiotų, remiantis galiojančiais teisės aktais, jame turi būti numatyta prievolės garantija, nurodant turtines ar asmenines teises, išskyrus tuos atvejus, kai išskirtinės aplinkybės pateisina išimties taikymą.

4. Įsiskolinimų socialinio draudimo įstaigai mokėjimo atidėjimas ar mokėjimas dalimis galioja nuo tos dienos, kai įsigalioja sprendimas leisti skolą atidėti ar mokėti dalimis iki palūkanų pagal įstatymuose nustatytą ir leidimo suteikimo metu galiojusią palūkanų normą, numatytą 1984 m. birželio 29 d. Įstatyme 24/1984 dėl metinių palūkanų pakeitimo, sumokėjimo."

2 Pagal Bendrojo socialinės apsaugos įstatymo 27 straipsnį už atidėtus įsiskolinimus yra mokami delspinigiai.

3 Įsiskolinimų socialinio draudimo įstaigai atidėjimo ir mokėjimo dalimis sąlygas nustato 1995 m. spalio 6 d. Karaliaus dekretas Nr. 1637/1995, kuriuo patvirtinamas Bendras socialinio draudimo sistemos įmokų rinkimo įstatymas (1995 m. spalio 24 d. BOE Nr. 254, p. 30844). Šio karaliaus dekreto 40 straipsnio 1 dalis numato:

„Įsiskolinimus socialinio draudimo įstaigai gali būti leista atidėti arba mokėti dalimis tiek savanoriško mokėjimo metu, tiek vykdant priverstinį išieškojimą, skolininkų, kurie dėl ekonominės ir finansinės padėties ar kitų išskirtinių aplinkybių, kurias vertina Bendrasis socialinio draudimo fondas, negali sumokėti savo skolų, prašymu."

4 Socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų mokėjimo perskirstymą taip pat reglamentuoja 1996 m. vasario 22 d. Darbo ir socialinės apsaugos ministro nutarimo, įgyvendinančio Bendrą socialinio draudimo sistemos įmokų rinkimo įstatymą (1996 m. vasario 29 d. BOE Nr. 52, p. 7849), 11–27 straipsniai.

5 *Fondo de Garantía Salarial* (darbo užmokesčio garantinis fondas, toliau – *Fogasa*) prie Darbo ir socialinės apsaugos ministerijos yra nepriklausoma juridinio asmens statusą ir teisę veikti siekiant įgyvendinti savo tikslus turinti įstaiga. Remiantis 1995 m. kovo 24 d. Karaliaus įstatyminio dekreto Nr. 1/1995, kuriuo patvirtinamas kodifikuotas įstatymo dėl darbuotojų statuto tekstas (1995 m. kovo 29 d. BOE Nr. 75, p. 9654, toliau – darbuotojų statutas), 33 straipsnio 1 dalimi, pagrindinė jo funkcija yra išmokėti „darbuotojams darbo užmokestį, kuris jiems nebuvo

sumokėtas dėl nemokumo, mokėjimų sustabdymo, bankroto ar nemokumo procedūros, kurią pradėjo verslo kreditoriai". Pagal 33 straipsnio 4 dalį *Fogasa* įpareigojamas perimti darbuotojų teises ir reikalavimus, kad susigrąžintų paskolintas sumas.

6 Formalumai, kuriuos reikia atlikti norint susigrąžinti šias sumas yra nurodyti 1985 m. kovo 6 d. Karaliaus dekrete Nr. 505/85 dėl *Fogasa* veiklos organizavimo (1985 m. balandžio 17 d. BOE Nr. 92, p. 10203), kuris papildė Darbuotojų statutą. Šio karaliaus dekreto 32 straipsnis numato:

„1. Siekiant palengvinti mokėtinų sumų išieškojimą, (*Fogasa*) gali sudaryti sutartis dėl grąžinimo, kuriose nustatomos sąlygos dėl formos, terminų ir garantijų, siejant teisių perėmimą su įmonės veiklos tęstinumo ir darbo vietų išsaugojimo reikalavimu.

Sumoms, kurių grąžinimas buvo perskirstytas, taikomos tuo metu galiojančiuose teisės aktuose nustatytos palūkanos.

2. Apie sutarties dėl perskirstyto skolos grąžinimo sudarymą pranešama teisminei institucijai, į kurią kreiptasi dėl priverstinio skolų išieškojimo.

3. Jei sutartis nevykdoma, ji nutraukiama; (*Fogasa*) imasi visų reikalingų veiksmų ir gali reikalauti atnaujinti procedūras, kurios buvo sustabdytos.

<...>"

7 Sutarčių dėl *Fogasa* sumokėtų sumų perskirstymo sudarymą reglamentuoja 1985 m. rugpjūčio 20 d. Darbo ir socialinės apsaugos ministro nutarimas (1985 m. rugpjūčio 28 d. BOE Nr. 206, p. 27071). Šis nutarimas įtvirtina objektyvius pagrindus, kuriais *Fogasa* turi remtis, ir nustato, kad jie taikomi „neperžengiant diskrecijos, kuri leidžia atsižvelgti į kiekvieno konkretaus atvejo išskirtinumą, ribų". To paties nutarimo 2 straipsnio 1 dalis nurodo maksimalius terminus, iki kada skolos gali būti perskirstytos. Jo 3 straipsnis numato, kad privaloma „pakankama laikytina" garantija. Galiausiai pagal 6 straipsnio 3 dalį *Fogasa* gali atmesti bet kokį prašymą leisti atidėti skolą ar sumokėti ją dalimis.

Faktinės bylos aplinkybės

8 *Lenzing AG* (toliau – ieškovė) yra Austrijos bendrovė, gaminanti ir prekiaujanti celiuliozės pluoštu (viskoze, modalu ir lioceliu).

9 *Sniace SA* (toliau – *Sniace*) yra Ispanijos bendrovė, kuri gamina celiuliozę, popierių, viskozės pluoštą, sintetinius pluoštus ir sodos sulfatą. Ji yra įsteigta Kantabrijoje (Ispanija), kuri nuo 1995 m. rugsėjo mėn. turi regiono, gaunančio paramą pagal EB sutarties 92 straipsnio 3 dalies a punktą, statusą (po pakeitimo – EB 87 straipsnio 3 dalies a punktas).

10 1993 m. kovo mėn. Ispanijos teismai *Sniace*, kuri jau keletą metų turėjo ekonominių ir finansinių sunkumų, paskelbė bankrotą. 1996 m. spalio mėn. *Sniace* privatūs kreditoriai sudarė sutartį, kuria jie savo kreditus konvertavo į 40 % šios bendrovės akcijų ir dėl kurios buvo panaikintas bankrutuojančios įmonės statusas.

11 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. *Sniace* sudarė sutartis su *Fogasa* dėl įsiskolinimų už darbo užmokesčius ir kompensacijas, kurias *Fogasa* turėjo išmokėti *Sniace* darbuotojams, grąžinimo. Pirmoji sutartis numatė 897 652 789 ESP grąžintiną sumą bei 465 055 911 ESP dydžio palūkanas, apskaičiuotas taikant įstatyme nustatytą 10 % palūkanų normą, mokėtinas du kartus per metus aštuonerius metus (toliau – 1993 m. lapkričio 5 d. sutartis). Antroji sutartis numatė 229 424 860 ESP grąžintiną sumą bei 110 035 018 ESP palūkanas, apskaičiuotas taikant įstatyme nustatytą 9 % palūkanų normą, mokėtinas du kartus per metus aštuonerius metus (toliau – 1995 m. spalio 31 d. sutartis). Kad užtikrintų savo įsiskolinimus *Fogasa*, *Sniace* 1995 m. rugpjūčio 10 d. nustatė hipoteką dviem savo nuosavybės objektams. Pagal šias dvi sutartis *Sniace* grąžintina suma 1998 m. birželio mėn. siekė 186 963 594 ESP.

12 1996 m. kovo 8 d. Bendrasis socialinio draudimo fondas (toliau – Socialinio draudimo fondas) sudarė su *Sniace* sutartį, kuria buvo siekiama perskirstyti jos socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų, kurių bendra suma už laikotarpį nuo 1991 m. vasario mėn. iki 1995 m. vasario mėn. siekė 2 903 381 848 ESP, mokėjimą (toliau – 1996 m. kovo 8 d. sutartis). Ši sutartis numatė minėtos sumos su palūkanomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme nustatytą 9 % palūkanų normą, grąžinimą mokant 96 mėnesines įmokas iki 2004 m. kovo mėnesio. Ši sutartis buvo pakeista 1996 m. gegužės 7 d. sutartimi, pagal kurią skolos grąžinimas buvo atidėtas vieneriems metams, mokant 84 mėnesines įmokas bei įstatyme nustatytas 9 % palūkas (toliau – 1996 m. gegužės 7 d. sutartis). Kadangi *Sniace* šių sutarčių nevykdė, jos buvo pakeistos nauja tarp šios bendrovės ir Socialinio draudimo fondo 1997 m. rugsėjo 30 d. sudaryta sutartimi (toliau – 1997 m. rugsėjo 30 d. sutartis). Grąžintina suma už laiku nesumokėtas socialinio draudimo įmokas nuo 1991 m. vasario mėn. iki 1997 m. vasario mėn. siekė 3 510 387 323 ESP bei 615 056 349 ESP palūkanų ir turėjo būti sumokėta per dešimt metų. Pirmuosius dvejus metus buvo mokamos tik palūkanos, apskaičiuotos taikant metinę 7,5 % palūkanų normą, o likusius metus turėjo būti mokama pagrindinė skola ir palūkanos. 1998 m. balandžio mėn. *Sniace* buvo grąžinusi 216 118 863 ESP pagal 1997 m. rugsėjo 30 sutartį.

13 1996 m. liepos 4 d. ieškovė pateikė Komisijai skundą dėl valstybės pagalbos, kuri nuo devintojo dešimtmečio pabaigos keletą metų buvo teikiama *Sniace*. 1996 m. lapkričio 26 d. ir gruodžio 9 d. laiškais ieškovė pateikė Komisijai papildomos informacijos. 1997 m. vasario 17 d. laišku Ispanijos valdžios institucijos pateikė savo pastabas.

14 1997 m. kovo 10 d. laišku Komisija informavo ieškovę, kad jos skundas nebus toliau nagrinėjamas, nes nėra pakankamai įrodymų, jog *Sniace* gavo valstybės pagalbą pagal EB sutarties 92 straipsnio 1 dalį (po pakeitimo – EB 87 straipsnio 1 dalis).

15 1997 m. balandžio 17 d. laišku ieškovė, grįsdama savo skundą, pateikė Komisijai papildomos informacijos, t. y. *Sniace* sanavimo planą, kurį Kantabrijos regioninės vyriausybės ūkio ministerijos užsakymu 1996 m. rugpjūčio mėn. parengė viena privati konsultacijų bendrovė. 1997 m. gegužės 17 d. ieškovė dalyvavo susitikime su Komisija. 1997 m. birželio 18 d. laišku ji pateikė Komisijai tam tikros informacijos apie Europos viskozės pluošto rinką.

16 1997 m. lapkričio 7 d. laišku Komisija pranešė Ispanijos vyriausybei apie savo sprendimą pradėti EB sutarties 93 straipsnio 2 dalyje (dabar – EB 88 straipsnio 2 dalis) numatytą procedūrą dėl tariamos ieškovės nurodytos pagalbos, įskaitant 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. sutartis bei „socialinio draudimo įmokų nuo 1991 m. neišieškojimą“ ir pasiūlė pateikti savo pastabas. Paskelbus šį laišką 1998 m. vasario 14 d. *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* (OL C 49, p. 2), kitos valstybės narės ir suinteresuoti asmenys buvo informuoti apie šią procedūrą ir paraginti pateikti galimas pastabas. Ispanijos vyriausybė pastabas pateikė 1998 m. kovo 27 d. laišku. Tretieji suinteresuoti asmenys, įskaitant ieškovę, 1998 m. kovo 27 d. laišku pateikė savo pastabas, kurias Ispanijos vyriausybė pakomentavo 1998 m. birželio 24 d. laišku. 1998 m. balandžio 16 d. laišku ši vyriausybė atsakė į Komisijos 1997 m. vasario 23 d. laiške pateiktus klausimus.

17 1998 m. spalio 28 d. Komisija priėmė sprendimą 1999/395/EB dėl Ispanijos suteiktos valstybės pagalbos *Sniace SA*, esančios Torelavegoje, Kantabrija (OL L 149, 1999, p. 40, toliau – 1998 m. spalio 28 d. sprendimas).

18 Šio sprendimo rezoliucinėje dalyje numatyta:

„*1 straipsnis*

Ši Ispanijos (*Sniace*) naudai suteikta valstybės pagalba yra nesuderinama su bendrąja rinka:

a) kadangi 1996 m. kovo 8 d. sutartyje (pakeistoje 1996 m. gegužės 7 d. sutartimi) tarp *Sniace* ir (Socialinio draudimo fondo) dėl skolos, kurios bendra suma 2 903 381 848 ESP, perskirstymo, dar kartą pakeistoje 1997 m. rugsėjo 30 d. sutartimi dėl skolos, kurios bendra suma 3 510 387 323 ESP, perskirstymo numatyta palūkanų norma buvo mažesnė nei rinkos palūkanų norma; ir

b) kadangi 1993 m. lapkričio 5 d. bei 1995 m. spalio 31 d. sutartimis tarp *Sniace* ir (*Fogasa*) dėl dviejų 1 362 708 700 ESP ir 339 459 878 ESP sumų (palūkanos įskaičiuotos) numatyta palūkanų norma buvo mažesnė nei rinkos palūkanų norma.

Dėl kitų dviejų klausimų, nagrinėtų viešoje procedūroje pagal (EB 88 straipsnio 2 dalį), t. y. milijardo (ESP) paskolos, suteiktos pagal Įstatymą Nr. 7/93, nuotekų valymo gamyklos statybos finansavimo sistemos ir Torelavega miesto tarybos dalinio

skolų panaikinimo, šios priemonės nėra valstybės pagalba, ir ši procedūra gali būti baigta. Tačiau per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo Ispanija turi pateikti Komisijai Torelavega miesto tarybos pakeitimus dėl mokesčio už ekonominę veiklą, kurį turi mokėti *Sniace* už 1995 m. ir kitus metus. Dėl to, kas jau yra negrąžinamai sumokėta kaip įmokos aplinkos apsaugai už 1987–1995 metus, Komisija priims atskirą sprendimą tinkamu metu.

2 straipsnis

1. Ispanijos Karalystė imasi visų būtinų priemonių, kad iš gavėjo susigrąžintų 1 straipsnyje nurodytą ir neteisėtai jam suteiktą pagalbą.

2. Pagalbos išieškojimas vykdomas remiantis nacionaline teise. Sumos turi būti išieškotos su palūkanomis, skaičiuojamomis nuo pagalbos suteikimo dienos iki jos faktinio išieškojimo. Palūkanos skaičiuojamos taikant nustatytą palūkanų normą.

3 straipsnis

Ispanijos Karalystė per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo dienos praneša Komisijai apie priemones, kurių buvo imtasi įgyvendinant šį sprendimą.

4 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Ispanijos Karalystei."

Sprendimas *Tubacex* ir 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimas

19 1998 m. gruodžio 24 d. Teisingumo Teismo kanceliarijai Ispanijos Karalystė pateikė ieškinį dėl 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo panaikinimo (byla C-479/98). Ši byla buvo sustabdyta Teisingumo Teismo pirmininko 1999 m. vasario 23 d. sprendimu, laukiant, kol bus priimtas galutinis sprendimas Teisingumo Teismo byloje *Ispanija prieš Komisiją*, C-342/96, kurioje buvo sprendžiami panašūs klausimai.

20 Minėtoje byloje ieškinys buvo pareikštas dėl 1996 m. liepos 30 d. Komisijos sprendimo 97/21/EB, EAPB dėl *Compañía Española de Tubos por Extrusión SA*, esančios Llodio (Álava), suteiktos valstybės pagalbos (OL L 8, 1997, p. 14). Šiuo sprendimu Komisija nusprendė, kad tam tikromis sutartimis dėl grąžinimo, sudarytomis tarp *Compañía Española de Tubos por Extrusión* (toliau – *Tubacex*), jos dukterinės bendrovės *Acería de Álava* ir *Fogasa*, bei tam tikromis sutartimis dėl įmokų įsiskolinimų mokėjimo perskirstymo ir mokėjimo dalimis, sudarytomis tarp minėtų įmonių ir Socialinio draudimo fondo, buvo neteisėtai suteikta ir su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba pagal EB 87 straipsnį ir 1991 m. lapkričio 27 d. Komisijos sprendimą Nr. 3855/91/EAPB, nustatantį Bendrijos taisykles suteikiant pagalbą juodajai metalurgijai (OL L 362, p. 57), „kadangi taikyta palūkanų norma (buvo) mažesnė už rinkos palūkanų normą". Komisijos nuomone, įstatyme nustatytos 9 % palūkanų normos taikymas nagrinėjamose sutartyse neatitiko normalių rinkos sąlygų, kuriomis Ispanijos privačių bankų taikoma vidutinė palūkanų norma už paskolas ilgesniam nei trejų metų terminui buvo gerokai didesnė.

21 Teisingumo Teismas 1999 m. balandžio 29 d. priėmė sprendimą byloje C-342/96 (Rink. p. I-2459, toliau – sprendimas *Tubacex*). Pirmiausia jis konstatavo, kad *Fogasa* neteikė paskolų bankrutuojančioms ar turinčioms sunkumų įmonėms, tačiau tenkino bet kokius darbuotojų teisėtus reikalavimus pinigais, kuriuos *Fogasa* mokėdavo ir vėliau susigrąžindavo iš įmonių. Jis pridūrė, kad *Fogasa* galėjo sudaryti sutartis dėl grąžinimo, leidžiančias mokėtinų sumų atidėjimą ir mokėjimą dalimis, be to, Socialinio draudimo fondas galėjo leisti socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų atidėjimą ir mokėjimą dalimis. Be to, Teisingumo Teismas nurodė, kad valstybė veikė ne kaip viešas investuotojas, kurio veiksmai turėjo būti prilyginami privataus investuotojo, kuris investuoja savo kapitalą siekdamas pelningumo per įmanomai trumpiausią laikotarpį, veiksmams, o kaip „viešas kreditorius, kuris, kaip ir privatus kreditorius, išieško jam mokėtinas sumas ir kuris šiuo tikslu sudaro sutartis su skolininku, pagal kurias, siekiant palengvinti jų išieškojimą, leidžiama skolas atidėti arba mokėti dalimis“ (46 punktas). Teismas patikslino, kad ginčijamos sutartys buvos sudarytos dėl to, jog egzistavo *Tubacex* įstatyme nustatyta prievolė grąžinti *Fogasa* išmokėtus darbo užmokesčius ir sumokėti socialinio draudimo įmokų įsiskolinimus, ir kad dėl šių sutarčių neatsirado naujų *Tubacex* skolų viešosios valdžios institucijoms (47 punktas). Galiausiai Teisingumo Teismas pripažino, kad „paprastai tokio tipo kreditams taikomos palūkanos yra skirtos atlyginti kreditoriaus patirtą žalą dėl pavėluotai įvykdytos skolininko prievolės sumokėti savo skolą, t. y. delspinigiai“ ir kad „tokiomis aplinkybėmis, kai delspinigių tarifas už skolas viešajam kreditoriui skiriasi nuo delspinigių tarifo, kuris taikomas už skolas privačiam kreditoriui, reikia taikyti pastarąjį tuo atveju, kai jis yra didesnis už pirmąjį“ (48 punktas). Atsižvelgdamas į tai, Teisingumo Teismas panaikino sprendimą 97/21 „ta dalimi, kuria Ispanijos Karalystės taikytos priemonės (*Tubacex*) atžvilgiu yra nesuderinamos su (EB 87) straipsniu, nes 9 % palūkanų norma, taikoma sumoms, kurias *Tubacex* turi sumokėti (*Fogasa*) ir Socialinio draudimo fondui, yra mažesnė nei rinkoje taikoma palūkanų norma.“

22 Byloje C-479/98 Komisija 1999 m. birželio 17 d. laišku Teisingumo Teismui nurodė, kad atsižvelgusi į sprendimą *Tubacex* ji norėtų iš dalies pakeisti 1998 m. spalio 28 d. sprendimą ir iš naujo pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą, kad gautų trečiųjų suinteresuotų šalių pastabas. Todėl remdamasi Teisingumo Teismo

procedūros reglamento 82a straipsnio 1 dalies b punktu ji paprašė sustabdyti bylą, kol bus iš dalies pakeistas minėtas sprendimas. Teisingumo Teismo pirmininkas 1999 m. liepos 1 d. sprendimu šį prašymą patenkino.

23 Priėmus sprendimą *Tubacex* Komisija iš naujo išnagrinėjo savo 1998 m. spalio 28 d. sprendimą. 2000 m. vasario 16 d. laišku ji Ispanijos vyriausybei pranešė apie savo sprendimą pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą dėl „(1998 m. spalio 28 d.) sprendimo 1 straipsnyje nurodytos pagalbos nesuderinamumo su bendrąja rinka" ir pasiūlė jai pateikti savo pastabas. Kitoms valstybėms narėms ir suinteresuotiems asmenims buvo pranešta apie šios procedūros pradžią paskelbiant laišką 2000 m. balandžio 15 d. *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* (OL C 110, p. 33), ir jiems buvo pasiūlyta pateikti galimas savo pastabas. Ispanijos vyriausybė savo pastabas pateikė 2000 m. balandžio 19 d. laišku.

24 2000 m. rugsėjo 20 d. Komisija priėmė spendimą 2001/43/EB dėl 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo pakeitimo (OL L 11, 2001, p. 46, toliau – 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimas).

25 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo V punktas „Vertinimas" numato:

„(20) Komisija turi nustatyti, ar (1998 m. spalio 28 d.) sprendimo 1 straipsnyje nurodyta pagalba, laikoma nesuderinama su bendrąja rinka, yra valstybės pagalba pagal (EB) 87 straipsnio 1 dalį. Jei paaiškėtų, kad šiuo atveju buvo suteikta valstybės pagalba, Komisija turės nustatyti, ar ji yra suderinama su bendrąja rinka.

(21) Sprendimo *Tubacex* faktinės ir teisinės aplinkybės yra analogiškos toms, kurias Ispanijos vyriausybė nurodė Teisingumo Teismo byloje C-479/98 bei *Sniace* nurodė Pirmosios instancijos teismo byloje T-190/99 dėl (1998 m. spalio 28 d.) sprendimo. Komisija mano, kad Teisingumo Teismo pateikti argumentai šiame sprendime vienodai taikomi sutartims tarp *Sniace* ir *Fogasa* bei sutartims tarp *Sniace* ir (Socialinio draudimo fondo), kurios (1998 m. spalio 28 d.) sprendime buvo pripažintos valstybės pagalba.

(22) Pirmiausia reikia pažymėti, kad *Sniace* jau iš anksto turėjo įstatyme nustatytą pareigą grąžinti *Fogasa* už ją išmokėtus darbo užmokesčius ir padengti socialinio draudimo įmokų įsiskolinimus. Dėl nagrinėjamų sutarčių neatsirado nauja *Sniace* skola viešosios valdžios institucijoms. *Fogasa* sutartyse dėl grąžinimo ir (Socialinio draudimo fondo) sutartyse dėl mokėjimo perskirstymo valstybė veikė ne kaip viešas investuotojas, kurio veiksmai turi būti prilyginami privataus investuotojo, kuris investuoja savo kapitalą siekdamas pelningumo, veiksmams, o kaip viešas kreditorius, kuris, kaip ir privatus kreditorius, išieško jam mokėtinas sumas. Todėl, kad įvertintų ginčijamą valstybės pagalbą, Komisija turi palyginti delspinigius, taikytus už skolas viešam kreditoriui, su tais, kurie taikomi už skolas privatiems kreditoriams panašiomis aplinkybėmis.

(23) Vis dėlto reikia pažymėti, kad skolininkų ir kreditorių išskirtinės padėtys gali apsunkinti bendrų veiksmų, kurių imtųsi privatūs kreditoriai, išieškodami jiems mokėtinas sumas, nustatymą. Tačiau Komisija turi pagrįsti privačių kreditorių veiksmus kiekvienu atveju.

(24) Šiuo atveju, *Sniace* 1992 m. pateikus prašymą, Ispanijos teismai 1993 m. kovo mėn. paskelbė įmonės bankrotą. Pasinaudodami susilaikymo teise, vieši kreditoriai

nesudarė 1996 m. spalio mėn. kreditorių sudarytos sutarties bankroto kontekste. Kaip pažymėjo Komisija savo sprendime pradėti procedūrą, pasinaudodami susilaikymo teise vieši kreditoriai apsaugojo jų kreditų vientisumą.

(25) Sutartys tarp *Fogasa* ir *Sniace* bei Socialinio draudimo įstaigos ir *Sniace* nesuteikė šiai įmonei jokių privilegijų, palyginti su tarp privačių kreditorių sudaryta sutartimi.

(26) Vis dėlto privatiems kreditoriams nustatytos sąlygos nebuvo tokios pat kaip viešųjų kreditorių dėl jų statuso, vertybinių popierių ir susilaikymo teisės, kurią turėjo viešosios valdžios institucijos. Todėl Komisija mano, kad šiuo atveju dėl tokio lyginimo yra neteisingai taikomas „privataus kreditoriaus" kriterijus kaip jį apibrėžė Teisingumo Teismas 1999 m. birželio 29 d. Sprendime byloje *DMT* (C-256/97), kuris reiškia, kad nagrinėjami viešų kreditorių veiksmai turėtų būti palyginami su numanomais privačių kreditorių, kurių padėtis tokia pat, veiksmais.

(27) Komisija konstatuoja, kad Ispanijos civilinio kodekso 1108 straipsnis numato, jog įstatyme nustatyta palūkanų norma yra ta, kuri taikoma atlyginant kreditoriaus patirtą žalą, jei skolininkas vėluoja sumokėti skolą ir jokia kita palūkanų norma nebuvo nustatyta. Be to, Ispanijos prekybos įstatymo 312 straipsnyje teigiama, kad pinigų paskolos atveju, kai tarp šalių nėra sutarties, skolininkas turi sumokėti skolą su palūkanomis <...> galiojančiomis skolos grąžinimo dieną. Taigi įstatyme nustatyta palūkanų norma būtų didesnė, nei privatus kreditorius galėtų tikėtis, jei bandytų išieškoti skolą teisminiu būdu.

(28) Todėl privatus kreditorius už vėlavimą sumokėti negalėtų gauti iš skolininko didesnės nei įstatyme nustatytoji palūkanų normos, numatytos kaip kompensacija dėl to, kad jis nesiėmė teisminių priemonių skolos išieškojimui.

(29) Galiausiai reikia atsižvelgti į *Sniace* išskirtinę padėtį sutarčių su *Fogasa* ir (Socialinio draudimo fondu) dėl mokėjimų perskirstymo pasirašymo metu. Šios įmonės finansinė padėtis buvo labai sunki, dėl to buvo nutraukti visi skolų mokėjimai ir dėl įmonės išlikimo kilo rimtų abejonių. Kaip nurodė Komisija savo (1998 m. spalio 28 d.) sprendime, nevykdydamas priverstinio išieškojimo ir nerizikuodamas sukelti įmonės likvidavimo, (Socialinio draudimo fondas), veikė siekdamas padidinti skolos susigrąžinimo galimybes.

(30) Atsižvelgdama į tai, kas pasakyta, Komisija pripažįsta, kad šiuo atveju, perskirstydama *Sniace* skolų mokėjimą ir jai taikydama įstatyme nustatytą palūkanų normą, Ispanija siekė padidinti galimybes susigrąžinti visas jai mokėtinas sumas nepatirdama finansinių nuostolių. Taigi Ispanija veikė kaip būtų veikęs numanomas privatus kreditorius tokiomis pat aplinkybėmis *Sniace* atžvilgiu."

26 Atsižvelgusi į šiuos argumentus, Komisija 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendime nusprendė, kad „sutartys dėl grąžinimo, sudarytos tarp *Fogasa* ir *Sniace*, bei sutartis dėl įsiskolinimų mokėjimo perskirstymo, sudaryta tarp socialinio draudimo įstaigos ir *Sniace*, nėra valstybės pagalba" (31 konstatuojamoji dalis), ir todėl „reikėjo pakeisti (1998 m. spalio 28 d.) sprendimą" (32 konstatuojamoji dalis).

27 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo rezoliucinė dalis numato:

„*1 straipsnis*

(1998 m. spalio 28 d.) sprendimas pakeičiamas taip:

1) 1 straipsnio 1 dalis pakeičiama ir išdėstoma taip:

„Šios Ispanijos taikytos priemonės (*Sniace*) naudai nėra valstybės pagalba:

a) 1996 m. kovo 8 d. sutartis (paleista 1996 m. gegužės 7 d. sutartimi), sudaryta tarp *Sniace* ir (Socialinio draudimo fondo) dėl bendros 2 903 381 848 (ESP) (t. y. 17 449 674,34 EUR) skolos mokėjimų perskirstymo, pakeista 1997 m. rugsėjo 30 d. sutartimi dėl bendros 3 510 387 323 (ESP) (t. y. 21 097 852,72 EUR) skolos mokėjimų perskirstymo, ir

b) 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. tarp *Sniace* ir (*Fogasa*) sudarytos sutartys dėl dviejų 1 362 708 700 (ESP) (t. y. 8 190 044,23 EUR) ir 339 459 878 (ESP) (t. y. 2 040 194,96 EUR) sumų".

2) 2 straipsnis panaikinamas.

2 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Ispanijos Karalystei."

28 Toliau tekste 1998 m. spalio 28 d. sprendimas, pakeistas 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimu, bus nurodomas kaip „ginčijamas sprendimas".

29 Teisingumo Teismo pirmininkas 2000 m. gruodžio 4 d. nutartimi nurodė išbraukti bylą C-479/98 iš Teisingumo Teismo bylų registro.

Procesas

30 Ieškiniu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 1999 m. vasario 11 d., ieškovė prašo iš dalies panaikinti 1998 m. spalio 28 d. sprendimą.

31 Atskiru dokumentu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 1999 m. gegužės 21 d., Komisija, remdamasi Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsniu, pateikė prieštaravimą dėl ieškinio priimtinumo.

32 Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 1999 m. liepos 8 d. pateiktu prašymu Ispanijos Karalystė paprašė leisti įstoti į šią bylą Komisijos pusėje. Pirmosios instancijos teismo penktosios išplėstinės kolegijos pirmininkas 2001 m. spalio 11 d. nutartimi patenkino šį prašymą.

33 Pirmosios instancijos teismo penktosios išplėstinės kolegijos pirmininko 1999 m. gruodžio 10 d. nutartimi, remiantis EB sutarties Teisingumo Teismo statuto 47 straipsnio trečiąja pastraipa (dabar – Teisingumo Teismo statuto 54 straipsnio trečioji pastraipa) ir Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 77 straipsnio a punktu bei 78 straipsniu, šios bylos nagrinėjimas buvo sustabdytas, kol bus priimtas sprendimas byloje C-479/98.

34 2001 m. sausio 24 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijos laišku pagrindinės bylos šalims buvo pasiūlyta pateikti savo pastabas dėl šio proceso tęsimo atsižvelgiant į 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimą ir minėtą Teisingumo Teismo pirmininko 2000 m. gruodžio 4 d. nutartį, kuria nurodoma išbraukti bylą iš registro. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje 2001 m. vasario 12 d. užregistruotu laišku ieškovė pateikė savo pastabas, kuriose nurodė savo reikalavimus (žr. 41 punktą). 2001 m. vasario 16 d. kanceliarijoje užregistruotu laišku Komisija nurodė, kad šioje byloje 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimas neturėjo įtakos šiam procesui.

35 2001 m. balandžio 11 d. ieškovė pateikė savo pastabas dėl prieštaravimo dėl priimtinumo.

36 Pirmosios instancijos teismas (penktoji išplėstinė kolegija) 2001 m. spalio 8 d. nutartimi prie bylos prijungė priimtinumo klausimą.

37 2002 m. vasario 14 d. Ispanijos Karalystė pateikė įstojimo į bylą paaiškinimą, dėl kurio pagrindinės bylos šalys pateikė savo pastabas.

38 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (penktoji išplėstinė kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir kaip proceso organizavimo priemones pasiūlė Komisijai pateikti tam tikrus dokumentus, o Ispanijos Karalystei – atsakyti į raštu pateiktus klausimus bei pateikti atitinkamą dokumentą. Komisija ir Ispanijos Karalystė patenkino šiuos prašymus per nustatytą terminą. Pirmosios instancijos teismas taip pat pasiūlė ieškovei į klausimą atsakyti žodžiu per posėdį.

39 2003 m. spalio 23 d. posėdyje buvo išklausyti šalių žodiniai pasisakymai ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.

Šalių reikalavimai

40 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 1 straipsnį tiek, kiek Komisija jame nurodo, kad:

„1. (Socialinio draudimo fondui) mokėtinų skolų, delspinigių ir palūkanų neišieškojimas bei 1996 m. kovo 8 d., 1996 m. gegužės 7 d. ir 1997 m. rugsėjo 30 d. sutartys tarp *Sniace* ir (Socialinio draudimo fondo) dėl skolos mokėjimų perskirstymo ir

2. *Fogasa* mokėtinų skolų ir delspinigių neišieškojimas bei 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. sutartys tarp *Sniace* ir <...> *Fogasa*,

išskyrus palūkanų normas, kurios skiriasi nuo rinkos palūkanų normos, nėra valstybės pagalba (EB 87 straipsnio 1 dalies) prasme“,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

41 2001 m. vasario 12 d. laiške (žr. 34 punktą) ieškovė pakeičia pirmąjį reikalavimą taip:

„panaikinti (ginčijamo sprendimo) 1 straipsnį tiek, kiek Komisija jame teigia, kad:

(Socialinio draudimo fondui) mokėtinų skolų, delspinigių ir palūkanų neišieškojimas bei 1996 m. kovo 8 d., 1996 m. gegužės 7 d. ir 1997 m. rugsėjo 30 d. sutartys tarp *Sniace* ir (Socialinio draudimo fondo) dėl skolos mokėjimų perskirstymo ir

Fogasa mokėtinų skolų ir delspinigių neišieškojimas bei 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. sutartys tarp *Sniace* ir *Fogasa*

nėra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.“

42 Savo pastabose dėl prieštaravimo dėl priimtinumo ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo pripažinti ieškinį priimtinu.

43 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepriimtiną,

— bet kuriuo atveju atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

44 Ispanijos Karalystė, įstojusi į bylą šalis, Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepriimtiną,

— nepatenkinus pirmojo reikalavimo atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl ieškinio priimtinumo

45 Komisija ir Ispanijos Karalystė ieškinio nepriimtinumą grindžia tuo, kad ieškovė, pirma, neįrodo savo teisės pareikšti ieškinį ir, antra, nėra konkrečiai susijusi su ginčijamu sprendimu.

Dėl teisės pareikšti ieškinį nebuvimo

Šalių argumentai

46 Komisija teigia, kad 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendime ji konstatuoja, jog nei sutartys dėl skolų mokėjimų perskirstymo ir grąžinimo *per se*, nei šių sutarčių numatytos palūkanos nėra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Ji tvirtina, kad šis sprendimas yra galutinis, nes ieškovė nepareiškė ieškinio dėl jo panaikinimo, ir todėl ginčo dalyką apibrėžia ieškinyje nurodyti reikalavimai. Šie reikalavimai yra susiję tik su 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 1 straipsniu, ir tik tiek, kiek Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* neišieškojimas iš *Sniace* „jiems priklausančių skolų, baudų ir palūkanų" nėra laikomas valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

47 Komisija tvirtina, kad ieškovė neturi teisės pareikšti ieškinio. Ji nurodo, kad jei Pirmosios instancijos teismas patenkintų ieškovės reikalavimus dėl panaikinimo, tai „neturėtų įtakos galutiniam (2000 m. rugsėjo 20 d.) sprendimui ir nieko nekeistų jau pakeistoje (1998 m. spalio 28 d.) sprendimo redakcijoje". Iš tikrųjų, „net panaikinus (1998 m. spalio 28 d.) sprendimo 1 straipsnį, ieškovės prašomomis sąlygomis (1998 m. spalio 28 d.) sprendimo 1 straipsnio 1 dalies galutinė redakcija, pakeista (2000 m. rugsėjo 20 d.) sprendimu, kuris aiškiai nurodo, kad ginčijamos priemonės nėra valstybės pagalba, liktų tokia pat".

48 Komisija savo triplike teigia, kad 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimas „nėra tik paprastas 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo „ištaisymas", ir jo nepakeičia, bet, priešingai, yra visiškai naujas pagalbos, kuri (1998 m. spalio 28 d.) sprendime buvo pripažinta suderinama su bendrąja rinka, įvertinimas". Ji patikslina, kad dėl sprendimo *Tubacex* (žr. 23 punktą) pagal EB 88 straipsnio 2 dalį pradėta procedūra apėmė ne vien tik palūkanų normos klausimą, tačiau ir „visas priemones, dėl kurių

buvo priimtas (1998 m. spalio 28 d.) sprendimas, bet dabar atsižvelgiant į (šį sprendimą)". Be to, 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendime ji „aiškiai ir visapusiškai teisės į pagalbą atžvilgiu išnagrinėjo ir įvertino šias priemones, ypač sutartis tarp *Fogasa* ar (Socialinio draudimo fondo) ir *Sniace*". Todėl ieškovė turėjo „taip pat" pareikšti ieškinį dėl 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo panaikinimo.

49 Ispanijos Karalystė nurodo, kad 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 1 straipsnio 1 dalis „buvo pakeista (2000 m. rugsėjo 20 d.) sprendimu" ir kad šis ieškinys nebeturi pagrindo.

50 Ieškovė pažymėjo, kad jos ieškinyje nurodyti reikalavimai dėl panaikinimo yra susiję su 1998 m. spalio 28 d. sprendimu tik tiek, kiek Komisija jame nurodė, kad „(Socialinio draudimo fondui) mokėtinų skolų, delspinigių ir palūkanų neišieškojimas, taip pat sutartys, sudarytos tarp *Sniace* ir šios įstaigos dėl skolos mokėjimų perskirstymo, *Fogasa* mokėtinų skolų ir delspinigių neišieškojimas bei tarp *Sniace* ir *Fogasa* sudarytos sutartys nėra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme". Šie reikalavimai nebuvo susiję su šio sprendimo 1 straipsnyje nurodytu teiginiu, kad „skirtumas tarp sutartyse nurodytos ir rinkoje taikomos didesnės palūkanų normos yra valstybės pagalba".

51 Ieškovė aiškina, kad 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimas iš dalies pakeitė 1998 m. spalio 28 d. sprendimą taip, kad Komisija jame pripažįsta, jog pirmiau nurodytas palūkanų normų skirtumas taip pat nėra valstybės pagalba. 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimas nepakeitė kitų 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo aspektų, ypač nurodytojo ieškinyje. Taigi jame nurodytas ieškinio dalykas lieka nepakitęs.

52 Ieškovė priduria, kad net jei 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimas turi būti laikomas panaikinančiu ir pakeičiančiu 1998 m. spalio 28 d. sprendimą, ji turėjo teisę, kaip tai padarė savo 2001 m. vasario 12 d. laiške (žr. 34 ir 41 punktus), pakeisti savo reikalavimus. Šiuo klausimu ji nurodo Teisingumo Teismo 1982 m. kovo 3 d. sprendimą *Alpha Steel prieš Komisiją* (14/81, Rink. p. 749).

53 Nurodydama šiuos motyvus ieškovė tvirtina įrodžiusi savo teisę pareikšti ieškinį.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

54 Pirmiausia reikia priminti, kad vykstant procesui padaryti ginčijamo sprendimo pakeitimai yra naujas įrodymas, kuris leidžia ieškovei pakeisti savo teisinius pagrindus ir reikalavimus (minėto sprendimo *Alpha Steel prieš Komisiją* 8 punktas; 2000 m. vasario 3 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *CCRE prieš Komisiją*, T-46/98 ir T-151/98, Rink. p. II-167, 33–36 punktai ir 2002 m. vasario 28 d. Sprendimo *Kvaerner Warnow Werft prieš Komisiją*, T-227/99 ir T-134/00, Rink. p. II-1205, 22 punktas).

55 1998 m. spalio 28 d. Sprendime Komisija nurodė, kad 1996 m. kovo 8 d. sutartis, pakeista 1996 m. gegužės 7 d. ir 1997 m. rugsėjo 30 d. sutartimis, sudarytomis tarp *Sniace* ir Socialinio draudimo fondo, bei 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. sutartys, sudarytos tarp *Sniace* ir *Fogasa*, nėra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, nebent „palūkanų norma buvo mažesnė nei rinkos norma". Savo ieškiniu ieškovė siekia panaikinti šį 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo aspektą, tvirtindama, kad „valstybės pagalba yra <...> mokėtinos socialinės įmokos su delspinigiais ir palūkanomis, apskaičiuotomis taikant rinkos palūkanų normą, (taip pat) visos *Fogasa* mokėtinos sumos su palūkanomis, apskaičiuotomis taikant rinkos palūkanų normą". Dėl Socialinio draudimo fondo ieškovė tvirtina, kad valstybės pagalba yra tai, kad ši įstaiga vėliausiai nuo 1991 m. toleravo *Sniace* socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų nemokėjimą; 1996 m. ir 1997 m. nesiėmė jai mokėtinų skolų išieškojimo, nepaisant to, kad *Sniace* nevykdė 1996 m. kovo 8 d. ir gegužės 7 d. sutarčių, o sudarė trečią sutartį dėl mokėjimų perskirstymo; nereikalavo pateikti užstato ir atsisakė delspinigių ir palūkanų, apskaičiuotų taikant rinkos palūkanų

normą, reikalavimo. Dėl *Fogasa* ieškovė nurodo, jog šiuo atveju valstybės pagalba turi būti laikoma tai, kad ši įstaiga nesiėmė jai mokėtinų skolų išieškojimo iš *Sniace*, nors ši įmonė nevykdė 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. sutarčių bei šiose sutartyse nenumatė nei delspinigių, nei palūkanų.

56 2000 m. rugsėjo 20 d sprendimu Komisija pakeitė 1998 m. spalio 28 d. sprendimą jo nepanaikindama. Vienintelis padarytas pakeitimas yra tas, kad taikydama privataus kreditoriaus, o ne privataus investuotojo kriterijų, ji nusprendė, jog Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* sutartyse, sudarytose su *Sniace* dėl skolų mokėjimo perskirstymo ir grąžinimo, taikyta palūkanų norma nėra valstybės pagalba. 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo aspektas, nurodytas ieškinio dėl panaikinimo reikalavimuose, buvo iš dalies paveiktas tik 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimu. Šis sprendimas turi būti laikomas nauju įrodymu, dėl kurio ieškovė gali pakeisti savo teisinius pagrindus ir reikalavimus, kaip ji tai padarė 2001 m. vasario 12 d. laišku. Iš tikrųjų reikalavimas, kad ieškovė Pirmosios instancijos teismui pateiktų naują ieškinį dėl 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo panaikinimo, prieštarautų gero administravimo ir ekonomiškumo principui.

57 Iš to matyti, kad, ieškovė turi teisę siekti ginčijamo sprendimo panaikinimo.

Dėl klausimo, ar ieškovė yra konkrečiai susijusi

Šalių argumentai

58 Komisija primena, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką kiti subjektai nei tie, kuriems skirtas sprendimas, yra konkrečiai susiję tik tuo atveju, jeigu (šis

sprendimas) taikomas jiems dėl tam tikrų jiems būdingų savybių arba dėl tam tikros situacijos, kuri juos išskiria iš kitų asmenų, ir todėl juos konkretina taip pat, kaip ir šio sprendimo adresatą (1963 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Plaumann prieš Komisiją*, 25/62, Rink. p. 197).

59 Ji nurodo, kad valstybės pagalbos kontrolės srityje Komisijos sprendimas baigti viešą procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį yra konkrečiai susijęs su įmonėmis, kurios pateikė skundą, dėl kurio buvo pradėta ši procedūra, ir kurios pateikė savo pastabas, nulėmusias procedūros eigą, jei vis dėlto jų padėtis rinkoje iš esmės pasikeitė dėl pagalbos priemonių, kurios yra šio sprendimo objektas (1986 m. sausio 28 d. Teisingumo teismo sprendimo *COFAZ ir kt. prieš Komisiją*, 169/84, Rink. p. 391, 24 ir 25 punktai; 2000 m. gegužės 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Comité d'entreprise de la Société française de production ir kt. prieš Komisiją*, C-106/98 P, Rink. p. I-3659, 40 punktas; 1995 m. balandžio 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *ASPEC ir kt. prieš Komisiją*, T-435/93, Rink. p. II-1281, 63 punktas ir 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BP Chemicals prieš Komisiją*, T-11/95, Rink. p. II-3235, 72 punktas). Ji pažymi, kad minėtame sprendime *Comité d'entreprise de la Société française de production ir kt. prieš Komisiją* Teisingumo Teismas nusprendė, jog „įmonė negali remtis vien tik savo kaip pagalbą gavusios įmonės konkurentės statusu, tačiau atsižvelgdama į savo galimo dalyvavimo procedūroje laipsnį ir žalos jos padėčiai rinkoje dydį, turi įrodyti, kad ji yra tokioje situacijoje, kuri ją individualizuoja taip pat, kaip ir adresatą“ (41 punktas).

60 Tačiau šiuo atveju ieškovė savo ieškinyje pakankamai išsamiai neįrodo, kad jos padėtis rinkoje stipriai pasikeitė dėl tariamos *Sniace* suteiktos pagalbos, ir nenurodo aplinkybių, kurios ją individualizuoja taip pat, kaip adresatą. Ji nurodo tik bendro pobūdžio argumentus ir nepateikia jokios nuorodos dėl tariamos pagalbos įtakos savo išskirtinei padėčiai.

61 Bet kuriuo atveju Komisija nemano, kad ši tariama pagalba stipriai pakeitė ieškovės padėtį.

62 Šiuo klausimu Komisija nurodo, pirma, kad ieškovė yra „akivaizdžiai" didžiausia viskozės pluošto gamintoja ir kad nuo 1991 m. ji pagerino savo rezultatus šioje rinkoje. Grįsdama šiuos tvirtinimus ji nurodo:

— grupė, kuriai priklauso ieškovė, per metus pagamina apie 27 500 tonų celiuliozės pluošto ir yra viena iš trijų pagrindinių pasaulio tiekėjų viskozės pluošto rinkoje,

— ieškovė ir bendrovės *Säteri* bei *Courtaulds plc* gamina apie 90 % Bendrijos viskozės pluošto,

— 1991–1997 m. ieškovės rinkos dalis pasaulio dirbtinės ir sintetinės viskozės pluošto, skirto verpimui, rinkoje nuolat augo: ji padidėjo nuo 9,2 iki 16,4 %,

— 1991–1997 m. ieškovė nuolat didino savo gamybą, kuri išaugo nuo 152 700 iki 270 800 tonų per metus,

— ieškovės atžvilgiu „1995 metais <...> paklausa buvo labai didelė, 1996 m. – visiškas gamybos pajėgumų išnaudojimas, 1997 m. – rekordinė produkcija ir galiausiai 1998 m. – rekordiniai rezultatai (rekordinis pelnas)",

— ieškovė nurodė gerus rezultatus ir per pirmus 1999 m. keturis mėnesius,

— trečiojo 1997 m. ketvirčio atžvilgiu ji paskelbė apie pardavimo kainų kėlimą, „savo nepriklausomumą nuo pasaulio rinkos kainų spaudimo" ir importo būtinybę siekiant patenkinti paklausą,

— suvestinė ieškovės apyvarta nuo 2000 m. pirmojo pusmečio iki atitinkamo 2001 m. periodo išaugo 7,2 %.

63 Komisija atsiliepime į ieškinį priduria, kad iš ieškovės pateiktų duomenų matyti, jog ji 1995–2000 m. padidino savo rinkos dalį Bendrijoje, o per tą patį periodą konkurentų (rinkos dalys) (išskyrus *Säteri*) mažėjo.

64 Antra, Komisija nurodo, kad rinkos problemos, dėl kurių sumažėjo paklausa, atsirado laikinas produkcijos perteklius ir krito kainos, yra ne *Sniace* suteiktos tariamos pagalbos išdava, o išoriniai veiksniai, pavyzdžiui, importas iš Azijos, Azijos galimos prekių eksporto rinkos silpnumas, komercinės kliūtys eksportui į trečiąsias šalis, kuriose konkuravo Europos gamintojai, ir prekių, kurių pagrindą sudaro viskozė, pirkimo sumažėjimas Europoje.

65 Trečia, Komisija nurodo, kad *Sniace* per metus pagamina tik 25 000 tonų viskozės pluošto ir kad ji yra tarp mažųjų Europos ir pasaulio gamintojų. Komisija patikslina, kad ši bendrovė patyrė daug ekonominių sunkumų ir darbo ginčų, ir dėl to ji buvo priversta sustabdyti gamybą didžiąją dešimtojo dešimtmečio dalį. Ji primena, kad *Sniace* nuo 1993 m. kovo mėn. iki 1996 m. spalio mėn. buvo nutraukusi mokėjimus.

66 Ispanijos Karalystė priduria, kad ieškovė nenurodo jokios specifinės aplinkybės, ją individualizuojančios taip pat, kaip ir ginčijamo sprendimo adresatą. Ji pažymi, kad vien tai, jog ieškovė yra tariamos pagalbos gavėjo konkurentė, jos neindividualizuoja.

67 Ieškovė tvirtina, kad ji yra konkrečiai susijusi su ginčijamu sprendimu.

68 Pirma, ji primena, kad ji padavė skundą, dėl kurio buvo pradėta EB 88 straipsnio 2 dalyje nurodyta procedūra, ir aktyviai dalyvavo šioje procedūroje.

69 Antra, ieškovė teigia, kad tariama pagalba stipriai paveikė jos padėtį viskozės pluošto rinkoje. Ji nurodo, kad tarp jos ir *Sniace* šioje rinkoje, kurioje buvo jaučiamas nuosmukis keletą metų ir kurioje susidarė produkcijos perteklius, egzistuoja didžiulė konkurencija. Konkurencija dėl kainų joje buvo didelė ir *Sniace* dėl tariamos pagalbos galėjo parduoti savo produkciją 20 % pigiau nei jos konkurentai Europos Sąjungoje. Ieškovė tvirtina, kad informacija, kurią ji pateikė savo ieškinyje ir jo prieduose, taip pat nuorodos, kurias ji pateikė dėl savo konkurentų pastabų, pateiktų 1998 m. spalio 28 d. Sprendime, pakankamai įrodo, kad ji yra konkrečiai susijusi su ginčijamu sprendimu. Ji teigia, kad iš jos raštuose nurodytų argumentų matyti, jog „visi *Sniace* konkurentai susiduria su didele konkurencija ir, nors jų sąnaudų struktūra yra geresnė, „turėjo imtis kitų racionalizavimo priemonių, nes *Sniace* dirbtinai buvo palaikoma“ ir kad „ši situacija, kuri yra mažų mažiausiai nepalanki, yra susijusi ir su ieškove, kuri pasirinko tinkamiausius įrenginius bei sąnaudų struktūrą ir pasiekė gerų rezultatų dėl komercinės politikos, pagrįstos naujais pagrindais, nepaisant sunkios ekonominės situacijos“. Ji nurodo, kad viskozės pluošto rinkos sunkumai paveikė šio produkto kainą, tačiau patikslina, kad „išorinių rinkos veiksnių ribose“ tariama pagalba privertė *Sniace* konkurentus mažinti kainas ir imtis racionalizavimo priemonių.

70 Ieškovė mano, kad Komisija negali nepripažinti jos teisės pareikšti ieškinį dėl to, kad ji turi didelę rinkos dalį, ar kad ji nagrinėjamu periodu padidino pardavimą. Komisijos nurodytuose sprendimuose Bendrijos teisėjas neatsižvelgė į tokias aplinkybes nuspręsdamas, kad ieškovai nebuvo konkrečiai susiję su ginčijamu sprendimu. Pirmosios instancijos teismas 1997 m. lapkričio 5 d. Sprendime *Ducros prieš Komisiją* (T-149/95, Rink. p. II-2031) nusprendė, kad atitinkamos įmonės padėtį rinkoje paveikė Komisijos sprendimas, leidžiantis suteikti pagalbą, nes egzistavo konkurenciniai santykiai tarp šios įmonės ir pagalbos gavėjo. Ieškovė priduria, kad teigiami rezultatai, kurių ji pasiekė, būtų buvę dar geresni, jei *Sniace* nebūtų galėjusi pradėti „agresyvios kainų politikos <...>, kuri tapo įmanoma dėl suteiktos pagalbos". Galiausiai ji tvirtina, kad tariama pagalba leido šiai bendrovei dirbtinai išlikti rinkoje, nors jos pasitraukimas jos konkurentams būtų padėjęs sumažinti produkcijos perteklių ir pagerinti komercinę padėtį.

71 Ieškovė nurodo, kad „turinčių teisę pareikšti ieškinį įmonių nustatymas turi priklausyti nuo nuostatų, taikomų valstybės pagalbai, tikslo". Todėl ji tvirtina, kad kriterijai, kuriais remiantis Komisija ir Bendrijos teismas nustato, ar pagalba „iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti" EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, gali būti taikomi ir nustatant, ar įmonė turi teisę pareikšti ieškinį. Ji pažymi, kad, Komisijos manymu, pagal šią nuostatą konkurencija yra visada paveikiama, jei pagalba, kaip šioje byloje, buvo suteikta „ypač sektoriuje, kuriame yra problemų" ir pagalba sunkumų turinčioms įmonėms savaime iškraipo konkurenciją. Ji taip pat nurodo teismų praktiką, pagal kurią „gana maža pagalba ar gana nedidelė įmonė, kuri gauna pagalbą, *a priori* nepanaikina galimybės, kad gali būti padarytas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai" (minėtų sprendimų *ASPEC ir kt. prieš Komisiją* 64 punktas ir *BP Chemicals prieš Komisiją* 72 punktas). Galiausiai ieškovė nurodo, kad tariama pagalba, suteikta *Sniace*, buvo einamoji pagalba, o tokia pagalba beveik visada stipriai iškraipo konkurenciją.

72 Trečia, ieškovė nurodo, kad Komisijos tvirtinimai dėl *Sniace* padėties viskozės pluošto rinkoje tiesiogiai prieštarauja kai kuriems 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo teiginiams. Ji teigia, kad *Sniace* Bendrijos rinkos dalis yra nuo 10,3 % iki 13 % ir kad Ispanijoje ši bendrovė 2000 m. užėmė 35,5 % rinkos. Ji priduria, kad *Sniace* interneto svetainės pirmasis puslapis nurodo, jog ji yra viena iš didžiausių viskozės pluošto gamintojų Europoje.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

73 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką asmenys, kiti subjektai nei tie, kuriems skirtas sprendimas, yra konkrečiai susiję tik tuo atveju, jeigu šis sprendimas „taikomas jiems dėl tam tikrų jiems būdingų savybių arba dėl tam tikros situacijos, kuri juos išskiria iš kitų asmenų, ir todėl juos individualizuoja taip pat, kaip ir šio sprendimo adresatą“ (minėtas sprendimas *Plaumann prieš Komisiją* Rink. p. 197, 223 ir minėto sprendimo *Comité d'entreprise de la Société française de production ir kt. prieš Komisiją* 39 punktas).

74 Valstybės pagalbos srityje buvo pripažinta, kad ne tik pagalbą gavusi įmonė, bet ir su ja konkuruojančios įmonės, kurios aktyviai dalyvavo pagal EB 88 straipsnio 2 dalį pradėtoje procedūroje, individualios pagalbos atžvilgiu buvo pripažintos konkrečiai susijusios su Komisijos sprendimu, kuriuo baigiama ši procedūra, nurodant, kad pagalba, dėl kurios priimtas ginčijamas sprendimas, stipriai paveikė jų padėtį (minėto sprendimo *COFAZ ir kt. prieš Komisiją* 25 punktas).

75 Taigi įmonė negali remtis vien tik tuo, kad yra pagalbą gavusios įmonės konkurentė, tačiau, atsižvelgdama į savo galimą dalyvavimą procedūroje ir įtaką jos padėčiai rinkoje, turi įrodyti, kad ji yra tokioje situacijoje, kuri ją individualizuoja taip pat, kaip ir šio sprendimo adresatą (minėto sprendimo *Comité d'entreprise de la Société française de production ir kt. prieš Komisiją* 41 punktas).

76 Šioje byloje akivaizdu, kad ieškovė ir *Sniace* veikia viskozės pluošto rinkoje. Daugelyje 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo vietų Komisija akivaizdžiai nurodė ieškovę kaip *Sniace* konkurentę. Todėl remiantis EB 230 straipsniu reikia išsiaiškinti, ar ieškovės dalyvavimas procedūroje ir įtaka jos padėčiai rinkoje gali ją individualizuoti.

77 Pirmiausia dėl dalyvavimo procedūroje konstatuotina, kad procedūra buvo pradėta dėl 1996 m. liepos 4 d. ieškovės pateikto išsamaus skundo, papildyto 1996 m. lapkričio 26 d. ir gruodžio 9 d. laiškais. Iš tikrųjų Komisija iš pradžių manė, jog nėra pakankamai įrodymų, kad *Sniace* gavo valstybės pagalbą, todėl nusprendė, jog nėra būtinybės imtis tolesnių veiksmų. Vis dėlto, susipažinusi su 1997 m. balandžio 17 d. ir birželio 18 d. ieškovės laiškais bei 1997 m. gegužės 17 d. posėdyje pateikta papildoma informacija, Komisija nusprendė peržiūrėti savo poziciją ir pradėti procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį.

78 Taip pat konstatuotina, kad šis sprendimas pradėti procedūrą pagrįstas daugiausia ieškovės pateiktais argumentais ir įrodymais. Be to, po minėto sprendimo paskelbimo 1998 m. kovo 27 d. laišku ieškovė pateikė išsamias pastabas.

79 Taigi yra įrodyta, kad procedūra buvo pradėta dėl ieškovės skundo ir kad ji joje aktyviai dalyvavo.

80 Antra, dėl apimties, kuria buvo paveikta ieškovės padėtis rinkoje, visų pirma primintina, kad, kaip matyti iš minėto sprendimo *COFAZ ir kt. prieš Komisiją* 28 punkto, Bendrijos teismas, nagrinėdamas priimtinumo klausimą, neturi galutinai nuspręsti dėl ieškovės ir įmonės, kuriai buvo suteikta pagalba, konkurencinių santykių. Šiomis aplinkybėmis ieškovė tik turi tinkamai nurodyti priežastis, dėl kurių Komisijos sprendimas gali pažeisti jos teisėtus interesus, iš esmės paveikdamas jos padėtį nagrinėjamoje rinkoje.

81 Šiuo klausimu konstatuotina, kad savo ieškinyje ieškovė pabrėžė tą aplinkybę, kad tariama pagalba paveikė jos konkurencinę padėtį viskozės pluošto rinkoje, nes ši pagalba leido *Sniace* dirbtinai išlikti, nors šioje rinkoje yra labai ribotas gamintojų skaičius, didelė konkurencija ir produkcijos perteklius.

82 Kad įrodytų šį produkcijos perteklių, ieškovė aiškiai nurodė kai kuriuos pastabų, pateiktų 1998 m. kovo 27 d. pradėjus procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį ir pridėtų prie jos ieškinio, puslapius. Šiuose puslapiuose pateikiama informacija apie vartojimą, produkciją ir viskozės pluošto gamybos pajėgumus Bendrijoje 1992–1997 m. pagal Tarptautinio viskozės ir sintetinio pluošto komiteto (CIRFS) duomenis.

83 Be to, per posėdį ieškovė nurodė tam tikrą 1996 m. liepos 4 d. skunde pateiktą informaciją, pridėtą prie ieškinio. Šiame skunde ji pateikė informacijos apie viskozės pluošto rinką, nurodė šioje rinkoje veikiančius viskozės gamintojus, pateikdama savo

nuomonę apie jų gamybos pajėgumus, ir patikslino *Sniace* 1991–1995 m. parduotą viskozės pluošto kiekį, atskirdama Ispanijoje parduotus ir į Italiją eksportuotus kiekius.

84 Komisija nepateikė jokių įrodymų, leidžiančių suabejoti ieškovės pateikta informacija. Priešingai, tiek prieštaravime dėl priimtinumo, tiek 1998 m. spalio 28 d. Sprendime ji pripažino, kad viskozės pluošto rinkoje buvo produkcijos perteklius. Be to, šio sprendimo 74 konstatuojamojoje dalyje ji aiškiai nurodė, kad „*Sniace* veikia sektoriuje, kuris yra nuosmukyje, ir dėl to kai kurie jos konkurentai turėjo mažinti savo pajėgumus", kad „šio pluošto gamyba Europos ekonominėje erdvėje (EEE) sumažėjo nuo 760 000 tonų 1992 m. iki 684 000 tonų 1997 m. (t. y. 10 % sumažėjimas) ir vartojimas per tą patį periodą sumažėjo 11 %" ir kad „vidutinis pajėgumų naudojimas per šį periodą buvo apie 84 %, o tai yra labai mažai sektoriuje su labai dideliu kapitalu".

85 Be to, pabrėžtina, kad 1998 m. spalio 28 d. Sprendime (80 konstatuojamoji dalis) ir 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendime (29 konstatuojamoji dalis), Komisija pripažino, jog dideli *Sniace* finansiniai sunkumai kėlė grėsmę jos išlikimui ir jei Socialinio draudimo fondas būtų vykdęs priverstinį skolų išieškojimą, ši įmonė būtų uždaryta. Tačiau atsižvelgiant į labai nedidelį gamintojų skaičių rinkoje ir produkcijos perteklių joje, *Sniace* išnykimas galėjo turėti didelę įtaką liekančių gamintojų konkurencinei padėčiai sumažindamas pajėgumų perteklių ir pagerindamas jų komercinę padėtį. Nors *Sniace* nebuvo viena didžiausių Bendrijos viskozės pluošto gamintojų, padėtis, kurią ji užėmė rinkoje, nebuvo nežymi. Taip pat pastebėtina, kad 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 9 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, kad *Sniace* pajėgumai viskozės pluošto gamyboje „(buvo apie) 32 000 tonų (apie 9 % Bendrijos pajėgumo)".

86 Konstatuotina, kad iš šių įrodymų matyti, jog ginčijamu sprendimu ieškovės padėtis rinkoje yra iš esmės paveikta.

87 Be to, ieškovė nurodo, kad tariama pagalba leido *Sniace* parduoti savo produktus Bendrijoje apie 20 % mažesnėmis kanomis nei vidutinės jos konkurentų kainos. Grįsdama šį teiginį, ieškovė rėmėsi įmonių *Courtauld plc* ir *Säteri* paaiškinimais, nurodytais 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 15 ir 17 konstatuojamosiose dalyse. Savo dublike ji šį teiginį papildė nuoroda į savo prie ieškinio pridėtą 1997 m. birželio 18 d. laišką, kuriame ji pateikė Komisijai papildomos informacijos apie Europos viskozės pluošto rinką. Šiame laiške pateiktos lentelės, nurodančios *Sniace* ir ieškovės Ispanijoje bei *Sniace* ir Austrijos gamintojų Prancūzijoje bei Italijoje parduotus viskozės pluošto ir modalo kiekius 1989–1996 metais. Minėtame laiške taip pat yra nurodytos *Sniace* ir kitų gamintojų 1989–1996 m. taikytos importo kainos Prancūzijoje ir Italijoje. Be to, ieškovė prie dubliko pridėjo lenteles, kuriose pateikta ta pati informacija nuo 1997 m. iki 2001 m. vidurio. Iš šios skirtingos informacijos matyti, kad daugeliu atvejų ir skirtingai nuo Rytų Europos gamintojų *Sniace* kainos buvo mažesnės nei kitų Europos gamintojų.

88 Komisija neginčija, kad *Sniace* pardavė savo produktus mažesnėmis nei jos Europos konkurentų kainomis. Ji tik nurodo, kad bendras kainų kritimas daugiau nei 30 %, pastebėtas rinkoje 1990–1996 m., nėra tariamos pagalbos, suteiktos *Sniace*, išdava, tačiau priklauso nuo išorinių veiksnių, pavyzdžiui, importo iš Azijos. Be to, pažymėtina, kad specializuoto leidinio *European Chemical News* straipsnyje, pridėtame Komisijos prie jos prieštaravimo dėl priimtinumo, nurodyta, kad „rinkos stebėtojai tvirtina, jog *Sniace* ir toliau neigiamai veikia kainas, kurios viršija jos nedidelius pajėgumus atsižvelgiant į padėtį rinkoje".

89 Be to, negali būti paneigta galimybė, kad tariama pagalba, kuri pačios Komisijos yra kvalifikuojama kaip „didelė nauda" (1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 80 konstatuojamoji dalis), leido *Sniace* parduoti savo produktus mažesnėmis nei konkurentų, įskaitant ieškovę, kainomis.

90 Pagaliau Komisijos pateiktas argumentas, kad nagrinėjamu periodu ieškovė pasiekė gerų rezultatų ir padidino savo gamybą, yra visiškai netinkamas. Esminis poveikis suinteresuoto asmens padėčiai rinkoje iš tikrųjų neturi būtinai reikšti jo pelningumo smukimą, rinkos dalies mažėjimą ar veiklos nuostolius. Klausimas, kuris kyla šiuo atveju, yra toks: ar suinteresuotas asmuo būtų palankesnėje padėtyje, jei nebūtų sprendimo, kurį jis siekia panaikinti. Kaip teisingai pažymėjo ieškovė, tai gali reikšti ir pastarojo pajamų galimą praradimą dėl valdžios institucijų vienam iš jo konkurentų suteiktos naudos.

91 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad ieškovė tinkamai nurodė priežastis, dėl kurių ginčijamas sprendimas galėjo pakenkti jos teisėtiems interesams, iš esmės paveikdamas jos padėtį rinkoje. Taigi darytina išvada, kad ji yra konkrečiai susijusi su ginčijamu sprendimu.

92 Todėl ieškinys turi būti pripažintas priimtinu.

Dėl esmės

93 Grįsdama savo ieškinį ieškovė nurodo du ieškinio pagrindus. Pirmasis ieškinio pagrindas yra susijęs su EB 87 straipsnio 1 dalies pažeidimu, o antrasis – su pareigos motyvuoti pažeidimu.

Šalių argumentai

94 Dėl pirmojo teisinio pagrindo ieškovė pirmiausia tvirtina, kad sprendime *Tubacex* Teisingumo Teismas nusprendė tik dėl klausimo, ar kai kurios sutarčių, sudarytų su Socialinio draudimo fondu ir *Fogasa* dėl skolų mokėjimų perskirstymo ir grąžinimo, sąlygos, t. y. numatytos palūkanų normos, buvo valstybės pagalba. Teisingumo Teismas nieko nenusprendė dėl pačių sutarčių ir teisės klausimų, kilusių šioje byloje. Nurodydama *Tubacex* sprendimo 46 punktą, ieškovė tvirtina, kad nors Teisingumo Teismas savo vertinimą grindė Komisijos prielaida, jog dviejų minėtų įstaigų savo kreditų neišieškojimas nebuvo valstybės pagalba, vis dėlto jis į šią prielaidą neatsižvelgė. Ieškovė mano, kad Teisingumo Teismas iš tikrųjų negalėjo ja abejoti, nes Ispanijos Karalystė jos neginčijo ir ji pastarajai nekenkė.

95 Ieškovė mano, kad iš sprendimo *Tubacex* nematyti, jog Teisingumo Teismas iš esmės mano, kad sutartys, sudarytos tarp Socialinio draudimo fondo bei *Fogasa* ir sunkumų turinčių įmonių dėl skolų grąžinimo ir mokėjimų perskirstymo, savaime nėra valstybės pagalba. Šis klausimas turi būti išnagrinėtas kiekvienu konkrečiu atveju, atsižvelgiant į bylos aplinkybes ir privataus kreditoriaus kriterijų.

96 Antra, ieškovė tvirtina, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* turėjo diskrecijos teisę leisti mokėjimo atidėjimą ir prireikus nustatyti atitinkamas jo sąlygas. Taigi šiuo atveju sąlyga, kad pagalba turi būti susijusi su konkrečia įmone, t. y. vienas iš valstybės pagalbos sąvokos požymių, yra įvykdyta.

97 Ieškovė taip pat tvirtina, kad Komisija šioje byloje neteisingai pritaikė privataus kreditoriaus kriterijų.

98 Pirmiausia ieškovė tvirtina, kad Komisija savo argumentus grindžia klaidinga prielaida, jog „mokėtinos skolos išieškojimui reikalingas tam tikras pateisinimas". Šiuo atžvilgiu ji paaiškina, kad jei skolininkas gali sumokėti, privatus kreditorius išieško skolas tuoj pat, kai jos tampa mokėtinos. Be to, remiantis bendra taisykle, kai skolininkas susiduria su ekonominiais sunkumais, privatus kreditorius nėra linkęs leisti skolininkui atidėti mokėjimą ir tiesiogiai įgyvendina savo teises, jei būtina, realizuodamas turimas garantijas. Privatus kreditorius susilaiko nuo mokėtinų skolų išieškojimo, tik jei tai yra protingiausias ekonominiu požiūriu sprendimas, pavyzdžiui, jei, palyginti su kitais galimais pasirinkimais, tai leistų išieškoti didžiausią dalį skolos arba išvengti didesnių nuostolių.

99 Antra, ieškovė tvirtina, kad šioje byloje Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* veiksmai neatitiko tų veiksmų, kurių būtų galima tikėtis iš numanomo privataus kreditoriaus tokioje pačioje situacijoje.

100 Grįsdama šį teiginį ieškovė, pirma, tvirtina, kad mokėjimų nutraukimo procedūra netrukdė šioms įstaigoms išieškoti skolų. Ji paaiškina, kad „skolininko teisminė gynyba (šios procedūros) metu ribojama skolomis, atsiradusiomis dar iki (šios) procedūros pradžios". Skolos Socialinio draudimo fondui ir *Fogasa*, atsiradusios po mokėjimų nutraukimo, gali būti išieškomos bet kuriuo metu. 1991 ir 1992 m. atsiradusios skolos galėjo būti išieškotos tuo metu. Bet kuriuo atveju priverstinai jos galėjo būti išieškomos nuo 1996 m. spalio mėnesio.

101 Antra, ieškovė tvirtina, kad privatus kreditorius, kuris, kaip ir Socialinio draudimo fondas bei *Fogasa*, turi privilegijas ir garantijas, būtų ne suteikęs mokėjimo lengvatas finansinių sunkumų turinčiam skolininkui, o priverstinai išieškojęs jam priklausančias skolas. Ieškovė ginčija Komisijos argumento, kad šioje byloje jokie *Sniace* privatūs kreditoriai, įskaitant Ispanijos banką *Banesto*, kurių kreditai buvo užtikrinti hipoteka, nevykdė priverstinio išieškojimo, pagrįstumą. Ji tvirtina, kad visų šių kreditorių padėtis, išskyrus banką *Banesto*, buvo ne tokia gera, kaip Socialinio

draudimo fondo ir *Fogasa*. Ji priduria, kad nei ginčijamame sprendime, nei rašytinėse pastabose Komisija nepateikia nuorodų, kurios leistų nustatyti, kad šių kreditorių padėtis buvo panaši į šių įstaigų padėtį. Be to, nebuvo pateikta jokios informacijos apie „skolų, kurių atsisakė privatūs kreditoriai, išieškojimo galimybes", apie jų skolų dydį ir apie jų turimas garantijas. Ieškovė mano, kad negalima daryti išvadų atsižvelgiant į faktinius *Banesto* veiksmus, nebent „keletas ar net dauguma privačių kreditorių, kurių padėtis panaši į *Fogasa* padėtį, būtų veikę kaip *Banesto*". Galiausiai ieškovė nurodo, kad negalima atmesti galimybės, jog kai kurie *Sniace* privatūs kreditoriai buvo ir jos akcininkai.

102 Ieškovė taip pat teigia, kad negalėjo būti tvirtinama, jog nagrinėjamų sutarčių dėl skolų mokėjimo paskirstymo ir grąžinimo sudarymu buvo siekiama apsaugoti Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* skolas. Ji mano, kad privatus kreditorius „būtų siekęs nedelsiant patenkinti savo reikalavimus iš skolininko turto, kad išieškotų bent dalį savo skolos". Tokiam kreditoriui „mokėjimo atidėjimas ir jo išdėstymas yra pateisinamas, tik jei, palyginti su kitais sprendimais, leistų išieškoti didelę dalį jam priklausančios skolos" ir jis „galėtų atidėti mokėjimą tik tuo atveju, jei būtų tikras dėl savo skolininko ekonominės padėties pagerėjimo". Tačiau toks pagerėjimas šioje byloje negalėjo būti numatytas dėl šių priežasčių:

— *Sniace* apyvarta stipriai sumažėjo 1995 ir 1996 m.,

— jokios restruktūrizavimo priemonės, galinčios užtikrinti įmonės pelningumą ir gyvybingumą, nebuvo numatytos ir sanavimo planas, parengtas 1996 m. rugpjūčio mėn., Ispanijos vyriausybės nebuvo laikomas oficialiu restruktūrizavimo planu,

— 1996 m. viskozės pluošto rinkoje buvo produkcijos perteklius,

— naujas viskozės pluošto paklausos mažėjimas Bendrijoje buvo numatytas ir ateinančiais metais.

103 Be to, ieškovė ginčija Komisijos argumento, kad Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* kreditai yra privilegijuoti, reikšmingumą. Ji tvirtina, kad jei *Sniace* būtų bankrutavusi, šių dviejų įstaigų kreditai nebūtų „išieškomi neribotai", nes nekilnojamu turtu garantuoti kreditai turi pirmenybę. Ieškovė pabrėžia, kad *Fogasa* turėjo „absoliučią pirmenybę prieš kitus kreditorius tik 30 paskutinių dienų iki kredito pareikalavimo atžvilgiu". Ankstesniu periodu pirmenybę turėjo kreditoriai, turintys realių nekilnojamo turto garantijų.

104 Trečia, ieškovė tvirtina, kad privatus kreditorius niekada nebūtų susilaikęs nuo jam priklausančių skolų išieškojimo iš finansinių sunkumų turinčio skolininko, tuo pat metu susitaikydamas su tuo, kad pastarasis didintų skolą jo atžvilgiu.

105 Be to, ieškovė dėl *Fogasa* pažymi, kad sudarius 1993 m. lapkričio 5 d. sutartį, kuri buvo susijusi tik su skolomis, atsiradusiomis iki jos sudarymo, ši įstaiga ir toliau kas mėnesį mokėjo darbo užmokesčius *Sniace* darbuotojams. Ieškovė mano, kad tai, jog įstatymas *Fogasa* įsipareigojo toliau kiekvieną mėnesį mokėti šiuos darbo užmokesčius, nepateisina to, kad ji neišieškojo mokėtinomis tapusių skolų, prireikus panaudodama priverstinį išieškojimą, ir taip leido skoloms didėti.

106 Ieškovė mano, kad Socialinio draudimo fondas taip pat leido *Sniace* skoloms didėti. Šiuo klausimu ji nurodo skolos didėjimą nuo 746 milijonų ESP 1991 m. iki 3,2 milijardų ESP 1995 m., ir tai, kad ši įstaiga iki 1996 m. nesiėmė jokių priemonių skoloms išieškoti 1995 metais. *Sniace* socialinio draudimo įmokų įsiskolinimai buvo daug didesni už jos nuosavą kapitalą, kuris siekė 1,73 milijardo ESP. Ieškovė kritikuoja tai, kad Socialinio draudimo fondas nepardavė areštuoto *Sniace* turto patikslindama, kad bendra 1993 m. gruodžio 31 d. areštuoto turto vertė buvo 1,034 milijardo ESP, o šios įmonės skolos už socialinio draudimo įmokas siekė apie 2,4 milijardo ESP.

107 Ketvirta, ieškovė tvirtina, kad privatus kreditorius niekada nebūtų suteikęs naujų mokėjimo lengvatų skolininkui, kuris nevykdė savo ankstesnių įsipareigojimų. Ji teigia, kad nepaisant to, jog *Sniace* nevykdė 1996 m. kovo 8 d. ir gegužės 7 d. sutarčių, Socialinio draudimo fondas sutiko sudaryti 1997 m. rugsėjo 30 d. sutartį. Dėl *Fogasa* ieškovė nurodo, kad ji sudarė 1995 m. spalio 31 d. sutartį, nors *Sniace* tik iš dalies buvo įvykdžiusi 1993 m. lapkričio 5 d. sutartį. 1998 m. birželio mėn. ši įmonė *Fogasa* buvo sumokėjusi tik trečdalį pagal šias dvi sutartis mokėtinos sumos. Apskritai ginčijamo sprendimo priėmimo metu šios dvi įstaigos iš *Sniace* buvo išsiieškojusios tik mažą mokėtinų skolų dalį.

108 Penkta, ieškovė tvirtina, kad privatus kreditorius, prieš suteikdamas mokėjimo lengvatas skolininkui, turinčiam finansinių sunkumų, būtų reikalavęs pakankamų garantijų.

109 Priešingai nei keletas finansinių institucijų, kurios buvo *Sniace* kreditoriai ir gavo jų kreditus dengiančias hipotekos garantijas, Socialinio draudimo fondas 1991–1996 m. laikotarpiu nereikalavo iš *Sniace* garantijų kaip atlygio už šių skolų neišieškojimą. Ieškovė kritikuoja tai, kad ši įstaiga nereikalavo realių garantijų 1997 m. rugsėjo 30 d. sutarties sudarymo metu. *Sniace* Socialinio draudimo fondui ir *Fogasa* 1996 m.

pasiūlė tiktai „jungtinę hipoteką", kuri nebuvo niekada įgyvendinta, nors faktinė *Sniace* veiklos kapitalo vertė 1996 m. gruodžio 31 d. buvo 25 milijardai ESP. Ieškovė mano, kad yra visai nereikšminga tai, jog Socialinio draudimo fondui 1998 m. rugpjūčio mėn. buvo įkeistas *Sniace* mašinų parkas, nes tai įvyko daug vėliau, nei buvo sudarytos 1996 m. kovo 8 d., gegužės 7 d. ir 1997 m. rugsėjo 30 d. sutartys. Ieškovė priduria, kad Komisija negali teigti, jog Socialinio draudimo fondas buvo „gana tikras", kad galės išsiieškoti jam grąžintiną skolą *Sniace* nemokumo atveju, nes neįkeisti šios įmonės aktyvai siekė apie 20 milijardų ESP. Ieškovė teigia, kad Socialinio draudimo fondas nepaisė rizikos, jog siekdama pritraukti kapitalą *Sniace* galėjo suteikti garantijas iš savo aktyvų tretiesiems asmenims, ir primena, kad hipotekos kreditoriai turi pirmenybę prieš kitus kreditorius, kurių reikalavimai nėra užtikrinti nekilojamuoju turtu, įskaitant privilegijuotus kreditorius.

110 Dėl hipotekos *Fogasa* atžvilgiu ieškovė pažymi, kad 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 89 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodo, jog „nepaisant pakartotinų prašymų, Ispanijos vyriausybė nepateikė jokių paaiškinimų dėl (šios) hipotekos".

111 Šešta, ieškovė tvirtina, kad privatus kreditorius būtų susilaikęs nuo jam grąžintinų skolų išieškojimo, jei tai jam būtų finansiškai naudinga. Ji mano, kad palūkanos ir delspinigiai, kuriuos *Sniace* turėjo sumokėti Socialinio draudimo fondui ir *Fogasa*, nebuvo nauda šioms įstaigoms, nes jų mokėjimas buvo toks pat neaiškus, kaip ir pagrindinės skolos.

112 Pirmiausia Komisija, remdamasi sprendimo *Tubacex* 45–47 punktais, tvirtina, kad Teisingumo Teismas šiame sprendime nusprendė, jog „nei *Fogasa* sunkumų turinčios įmonės darbuotojams išmokėtos sumos, nei sutartys dėl šių sumų grąžinimo *Fogasa* savaime nėra valstybės pagalba". Šiuo klausimu „valstybės pagalbos teisės požiūriu kontrolė apsiriboja tam tikrų šiose sutartyse dėl grąžinimo nustatytų sąlygų išnagrinėjimu". Komisija mano, kad tos pačios išvados tinka ir

socialinio draudimo įmokų, kurias sumokėjo Socialinio draudimo fondas, skolos atidėjimui, ir jo sudarytoms sutartims dėl mokėjimų perskirstymo. Iš tikrųjų kiekvienos iš šių įstaigų veiksmai turėtų būti lyginami ne su privataus investuotojo, o su privataus kreditoriaus elgesiu, ir dėl šių atskirų sutarčių atitinkama įmonė nepasinaudotų naujais viešais ištekliais. Komisija savo triplike teigia, kad sprendime *Tubacex* Teisingumo Teismas nusprendė ne tik dėl palūkanų normos klausimo, tačiau pateikė ir bendresnius sutarčių, sudarytų tarp *Fogasa* ir Socialinio draudimo bei sunkumų turinčių Ispanijos įmonių, vertinimus, atsižvelgdamas į valstybės pagalbai taikomas taisykles. Pagaliau Komisija pabrėžia, kad priimdama 2000 m. rugsėjo 20 d. sprendimą ji rėmėsi šiuo sprendimu.

113 Be to, Komisija pastebi, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* veikė pagal jiems taikomas teisės normas ir kad „ jiems nustatyti suvaržymai ir reikalavimai ribojo jų diskrecijos teisę". Savo triplike Komisija nurodo, kad „ginčytinos priemonės, kurių ėmėsi *Fogasa* ir (Socialinio draudimo fondas) nesuteikia naudos pasirinktinai tam tikroms įmonėms, kaip tai numatyta EB 87 straipsnio 1 dalyje". Ispanijos Karalystė tvirtina, kad leisdamas perskirstyti *Sniace* socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų mokėjimą, Socialinio draudimo fondas veikė pagal galiojančius nacionalinės teisės aktus. Ji patikslina, kad šie teisės aktai taikomi bendrai visoms nurodytoje padėtyje esančioms įmonėms, todėl Socialinio draudimo fondo sprendimas leisti perskirstyti *Sniace* skolų mokėjimą yra „bendrojo pobūdžio priemonė, o ne kompetetingų valdžios institucijų savo nuožiūra priimtas sprendimas".

114 Be to, Ispanijos Karalystės palaikoma Komisija neigia, kad šioje byloje ji neteisingai taikė privataus kreditoriaus kriterijų.

115 Pirma, Komisija ir Ispanijos Karalystė teigia, kad ieškovė ieškinį grindžia klaidinga prielaida, jog Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* atsisakė vykdyti skolų iš *Sniace* išieškojimą arba atidėjo skolų mokėjimą. Komisija tvirtina, kad tai, jog šios įstaigos sudarė su *Sniace* sutartis dėl skolų mokėjimo perskirstymo ir gražinimo, priešingai,

rodo, kad jos ketino užtikrinti skolų iš *Sniace* susigrąžinimą. Komisija taip pat nurodo, kad minėtos įstaigos 1996 m. spalio mėn. sutarties nesudarė.

116 Antra, Komisija tvirtina, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* šioje byloje veikė kaip privatūs kreditoriai.

117 Pirmiausia mokėjimų nutraukimo laikotarpiu Socialinio draudimo fondas negalėjo reikalauti iš *Sniace* sumokėti socialinio draudimo įmokų įsiskolinimus už 1991 ir 1992 metus. Be to, nebuvo pagrindo manyti, kad iki šios procedūros pradžios Socialinio draudimo fondas nebandė išieškoti jam priklausančių sumų. Dėl socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų mokėjimų nutraukimo procedūros laikotarpiu Komisija pripažįsta, kad jie galėjo būti išieškoti šios procedūros metu, tačiau mano, kad priverstinis išieškojimas nebuvo būtinas, nes šios įstaigos turėjo pakankamų garantijų. Komisija priduria, kad *Sniace* buvo sustabdžiusi savo veiklą didžiąją 1993 ir 1996 m. dalį, bei 1997 m. pradžioje ir neturėjo jokių pajamų, kad sumokėtų šias įmokas.

118 Antra, Komisija nesutinka, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* turėjo vykdyti priverstinį skolų išieškojimą, o ne sudaryti sutartis dėl skolos mokėjimų perskirstymo ir grąžinimo.

119 Šiuo klausimu Komisija pirmiausia nurodo, kad šios įstaigos turėjo didesnes garantijas nei privatūs kreditoriai. Ji nurodo, kad Socialinio draudimo fondo įsiskolinimai skolininko bankroto atveju yra tenkinami pirmiausia. Komisija pastebi, kad atmetus privačių kreditorių turimas garantijas „*Sniace* neįkeisto turto dar būtų apie 20 milijardų ESP", todėl kaip privilegijuotas kreditorius Socialinio draudimo fondas šios įmonės bankroto atveju galėtų būti „gana tikras", kad galės išieškoti jam grąžintinas skolas. Komisija priduria, kad 1997 m. rugsėjo 30 d. sutarties sudarymo

metu *Sniace* derėjosi dėl pirmos hipotekos nustatymo žemei ir įrenginiams Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* naudai. Galiausiai ši hipoteka nebuvo nustatyta ir 1998 m. rugpjūčio 31 d. buvo nuspręsta socialinio draudimo įsiskolinimų mokėjimo perskirstymą garantuoti įvairiais *Sniace* kilnojamo ir nekilnojamo turto areštais. Šiomis aplinkybėmis 1998 m. liepos 6 d. Socialinio draudimo fondo naudai buvo įkeistas šios įmonės mašinų parkas ir taip „įgyta teisė į nominalią 3 485 038 195 ESP sumą", t. y. sumą, atitinkančią beveik visą pagrindinę skolą. Dėl *Fogasa* Komisija nurodo, kad ši įstaiga yra privilegijuotas kreditorius ir kad jos naudai 1995 m. rugpjūčio 10 d. buvo nustatyta hipoteka, garantuojanti visą skolą.

120 Antra, Komisija tvirtina, kad joks privatus *Sniace* kreditorius nevykdė priverstinio skolų išieškojimo. Ji pažymi, kad *Sniace* pagrindinis privatus kreditorius *Banesto* nevykdė priverstinio jam grąžintinų skolų išieškojimo, nors jos ir buvo užtikrintos 5 milijardų ESP vertės hipoteka. Be to, Komisija ginčija tvirtinimą, kad panašioje padėtyje kaip ir *Fogasa* esantis privatus kreditorius būtų realizavęs *Sniace* nustatytą hipoteką. Ji mano, kad ši įstaiga turėjo mažiau priežasčių vykdyti priverstinį skolų išieškojimą, nes ji buvo privilegijuotas kreditorius *Sniace* bankroto atveju.

121 Galiausiai Komisija tvirtina, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* „pasirinko sunkesnį ir veiksmingesnį kelią nei įmonės privatūs kreditoriai". Komisija ir Ispanijos Karalystė pabrėžia, kad šios įstaigos nesudarė 1996 m. sutarties. Jos paaiškina, kad atsižvelgiant į labai nepatikimą *Sniace* finansinę padėtį, privatūs kreditoriai, sudarydami šią sutartį ir pagal ją konvertuodami 40 % jiems priklausančių skolų į šios įmonės akcijas, iš esmės atsisakė 40 % jiems grąžintinų skolų. Komisija priduria, kad 1996 m. spalio mėn. sutartyje numatytos šių skolų grąžinimo sąlygos yra mažiau palankios nei tos, kurios buvo suderėtos su Socialinio draudimo fondu ir *Fogasa*. Iš esmės, šis grąžinimas turėjo būti atliktas per aštuonerius metus, o nuo pagrindinės skolos nebuvo skaičiuojami delspinigiai.

122 Trečia, Komisija tvirtina, kad Ispanijos valdžios institucijos ją „įtikinamai" užtikrino, jog Socialinio draudimo fondas veikė „siekdamas išsaugoti į *Sniace* turimas teises". Ispanijos Karalystė tvirtina, kad sudarę nagrinėjamas sutartis Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* turėjo didesnių galimybių išieškoti jiems grąžintinas sumas, nei tuo atveju, jei jie būtų reikalavę sumokėti šias skolas tuojau pat. Komisija pripažįsta, kad vertindama tariamą pagalbą ji neatsižvelgė nei į 1996 m. rugpjūčio mėn. parengtą sanavimo planą, nei į restruktūrizacijos planą, kuriuo rėmėsi Ispanijos valdžios institucijos administracinės procedūros metu.

123 Ketvirta, Komisija tvirtina, kad ieškovė nepateikia jokių įrodymų, pagrindžiančių jos teiginį, jog nesiimdamas veiksmų Socialinio draudimo fondas toleravo *Sniace* socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų didėjimą 1991–1996 metais. Ji tvirtina, kad dėl mokėjimų nutraukimo procedūros „dalis šių sumų negalėjo būti teisėtai išieškomos" ir kad tam tikrą laiką nurodytu laikotarpiu *Sniace* buvo sustabdžiusi savo veiklą. Be to, Komisija ir Ispanijos Karalystė primena, kad *Fogasa* turi įstatyme nustatytą pareigą sumokėti darbuotojams darbo užmokestį, kuris jiems nebuvo išmokėtas dėl mokėjimų nutraukimo, ir perimti darbuotojų teises bei reikalavimus, siekiant užsitikrinti išmokėtų sumų susigrąžinimą.

124 Penkta, Komisija tvirtina, kad nėra jokio įrodymo, kuris leistų daryti prielaidą, jog *Sniace* nevykdė sutarčių dėl skolų mokėjimo perskirstymo ir grąžinimo.

125 Šešta, Komisija ir Ispanijos Karalystė teigia, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* turėjo pakankamų garantijų (žr. 119 punktą).

126 Septinta, Komisija pažymi, kad pagal Ispanijos teisės aktus socialinio draudimo įmokų įsiskolinimai yra automatiškai padidinami 20 % ir jiems taikoma mažiausiai 9 % palūkanų norma. Socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų neišieškojimas arba jų

mokėjimo atidėjimas atitinkamai įmonei automatiškai nesuteikia didelės finansinės naudos. Remdamasi sprendimo *Tubacex* 47 punktu, Ispanijos Karalystė priduria, kad dėl sutarčių dėl skolų mokėjimo perskirstymo ir grąžinimo neatsirado naujų *Sniace* skolų viešosios valdžios institucijoms, tačiau negalima tvirtinti, kad *Sniace* gavo kokios nors ekonominės naudos.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

127 Pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, „išskyrus tuos atvejus, kai ši Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai".

128 Pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar sąlyga, kad valstybės pagalba turi būti susijusi su konkrečia įmone, t. y. vienas valstybės pagalbos požymių, šioje byloje yra įvykdyta (1998 m. gruodžio 1 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ecotrade*, C-200/97, Rink. p. I-7907, 40 punktas ir 2000 m. rugsėjo 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *CETM prieš Komisiją*, T-55/99, Rink. p. II-3207, 39 punktas).

129 Primintina, kad bendrojo pobūdžio priemonės nepatenka į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Vis dėlto teismų praktikoje yra įtvirtinta, kad net pagalba, kuri iš pirmo žvilgsnio yra taikoma visoms įmonėms, gali turėti tam tikrą išskirtinumą ir būti laikoma priemonėmis, palaikančiomis tam tikras įmones ar tam tikras prekes. Taip būna, kai administracinės valdžios institucijos, turinčios taikyti bendrą taisyklę, turi diskrecijos teisę taikant teisės aktą (1996 m. rugsėjo 26 d. Teisingumo Teismo

sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-241/94, Rink. p. I-4551, 23 ir 24 punktai, minėto sprendimo *Ecotrade* 40 punktas ir 1999 m. birželio 17 d. Sprendimo *Piaggio*, C-295/97, Rink. p. I-3735, 39 punktas).

130 Šioje byloje reikia konstatuoti, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* turėjo tam tikrą diskreciją tiek sudarant sutartis dėl skolų mokėjimo perskirstymo ir grąžinimo, tiek nustatant šių sutarčių sąlygas, pavyzdžiui, grąžinimo grafiką, baudų dydį ir pakankamas garantijas, užtikrinančias skolų susigrąžinimą. Pirma, tai aiškiai matyti iš šių įstaigų veiklą reglamentuojančių teisės aktų. Be to, Socialinio draudimo fondo atžvilgiu, iš Bendrojo socialinio draudimo įstatymo 20 straipsnio ir 1995 m. spalio 6 d. Karaliaus dekreto 40 straipsnio 1 dalies akivaizdžiai matyti, kad ši įstaiga gali pasirinkti, ar leisti socialinio draudimo įmokų įsiskolinimus atidėti, ar mokėti dalimis. Iš 1995 m. spalio 6 d. Karaliaus dekreto 40 straipsnio 1 dalies matyti, kad Socialinio draudimo fondas gali savo nuožiūra vertinti „kitus ypatingus atvejus", kai skolininkai gali išvengti savo skolų mokėjimo. Dėl *Fogasa* 1985 m. kovo 6 d. Karaliaus dekreto 32 straipsnis nustato, kad šį įstaiga gali pasirinkti, ar sudaryti sutartis dėl skolų grąžinimo. Be to, kaip konstatavo generalinis advokatas A. La Pergola išvados dėl *Tubacex* sprendimo (Rink. p. I-2461) 8 punkte, 1985 m. rugpjūčio 20 d. Darbo ir socialinės apsaugos ministro nutarimo nuostatos, nurodytos 7 punkte, patvirtina, kad *Fogasa* turi diskrecijos teisę šioje srityje. Antra, 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 81 ir 89 konstatuojamosiose dalyse pati Komisija teigia, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* turi diskreciją leidžiant skolas atidėti ar mokėti dalimis ir nustatant tam tikras sąlygas. Be to, 81 konstatuojamojoje dalyje ji nurodo, kad „yra neginčijama, jog konkrečiais atvejais teisės aktai socialinio draudimo srityje suteikia valdžios institucijoms tam tikrą diskrecijos laisvę, kuo ir buvo pasinaudota šioje byloje". 89 konstatuojamojoje dalyje Komisija teigia, kad „*Fogasa* turi diskrecijos teisę leisti skolą atidėti ar grąžinti dalimis per laikotarpį, kuris gali siekti aštuonerius metus".

131 Be to, būtina pažymėti, kad ieškovė kritikuoja ne tik sutarčių tarp Socialinio draudimo fondo bei *Fogasa* ir *Sniace* dėl skolų mokėjimo perskirstymo ar gražinimo

sudarymą. Iš tikrųjų ji taip pat kritikuoja tai, kad šios įstaigos leido šiai bendrovei nevykdyti sutarčių, ir tai, kad Socialinio draudimo fondas, nepaisydamas sutarties dėl skolų mokėjimo perskirstymo, toleravo minėtos bendrovės socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų nemokėjimą kelerius metus, pradedant nuo 1991 metų. Taigi, yra neginčijama, kad toks elgesys pagrįstas šių įstaigų diskrecijos teise.

132 Be to, Ispanijos Karalystė negali remtis argumentu, kad Socialinio draudimo fondas sprendimą leisti perskirstyti *Sniace* skolų mokėjimą priėmė ne savo nuožiūra. Iš tikrųjų, siekiant išvengti bendros priemonės kvalifikavimo, nebūtina tikrinti, ar atitinkama valstybės įstaiga veikė savo nuožiūra. Pakanka nustatyti, kaip buvo padaryta šioje byloje, kad minėta įstaiga turi diskrecijos teisę sudarant sutartis dėl skolų mokėjimo perskirstymo ir grąžinimo bei nustatant tam tikras šių sutarčių sąlygas.

133 Todėl darytina išvada, kad šioje byloje išskirtinumo sąlyga yra įvykdyta.

134 Taip pat primintina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką EB 87 straipsnio 1 dalies tikslas yra vengti, kad viešosios valdžios institucijų suteikta nauda, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipytų konkurenciją arba galėtų ją iškraipyti, darytų poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai (1987 m. vasario 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Deufil prieš Komisiją*, 310/85, Rink. p. 901, 8 punktas; 1994 m. kovo 15 d. Sprendimo *Banco Exterior de España*, C-387/92, Rink. p. I-877, 12 punktas ir 1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *SFEI ir kt.*, C-39/94, Rink. p. I-3547, 58 punktas). Valstybės pagalbos sąvoka apima ne tik pozityviąsias išmokas, pavyzdžiui, subsidijas, paskolas arba įmonių akcijų įgijimą, bet ir priemones, kurios įvairiais būdais sumažina paprastai įmonei tenkančius mokestinius bei kitus finansinius įsipareigojimus ir, nors nėra subsidijos tiesiogine šio žodžio prasme, yra panašaus pobūdžio ir turi tokį pat poveikį (minėto sprendimo *Banco Exterior de España* 13 punktas).

135 Šiuo atveju konstatuotina, kad tam tikri Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* veiksmai, dėl kurių prieštarauja ieškovė, suteikė *Sniace* didelės komercinės naudos.

136 Be to, dėl Socialinio draudimo fondo iš bylos medžiagos matyti, kad *Sniace* nemokėjo socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų mažiausiai nuo 1991 m. vasario mėn. iki 1997 m. vasario mėn., todėl šios įmonės skolos padidėjo iki bendros 3 510 387 323 ESP sumos, pridedant 615 056 349 ESP dydžio delspinigius ir įstatymo nustatytas palūkanas. Socialinio draudimo fondas ėmėsi veiksmų tik 1996 m. kovo 8 d., sudarydamas pirmąją sutartį dėl skolų mokėjimo dalimis perskirstymo, nes *Sniace* negalėjo sumokėti socialinio draudimo įmokų įsiskolinimų. Vis dėlto, nors *Sniace* šios sutarties niekada nevykdė (žr. 138 punktą), Socialinio draudimo fondas sutiko su naujomis šios bendrovės skolomis iki 1997 m. vasario mėn., prisidengdamas 1996 m. kovo 8 d. sutartimi.

137 Kai viešoji kompetetinga įstaiga, surenkanti socialinio draudimo įmokas, toleruoja šių įmokų vėluojantį mokėjimą, toks elgesys neabejotinai suteikia įmonei didelę komercinę naudą, nes dėl to sumažėja šios įmonės išlaidas, kurios atsirastų normaliai taikant socialinės apsaugos sistemą (1999 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *DM Transport*, C-256/97, Rink. p. I-3913, 19 punktas).

138 Taip pat yra įrodyta, kad *Sniace* nevykdė 1996 m. kovo 8 d. sutarties, pakeistos 1996 m. gegužės 7 d. sutartimi. Kaip teigia Ispanijos Karalystė, iš tikrųjų ši sutartis niekada neįsigaliojo, nes *Sniace* „negrąžino mokėtinų skolų". Vis dėlto, vietoj to, užuot reikalavęs nedelsiant sumokėti visas skolas, o šią teisę šiomis aplinkybėmis jis turėjo, Socialinio draudimo fondas 1997 m. rugsėjo 30 d. sutiko sudaryti su *Sniace* naują sutartį dėl skolos mokėjimų perskirstymo. Tokiu elgesiu Socialinio draudimo fondas neabejotinai suteikė *Sniace* tam tikros naudos. Kaip matyti iš 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 80 konstatuojamosios dalies, šios įmonės skolos priverstinis išieškojimas, atsižvelgiant į labai sunkią jos finansinę padėtį, galėjo baigtis *Sniace* uždarymu.

139 Komisijos argumentas, kad pagal taikomus Ispanijos teisės aktus už socialinio draudimo įmokų vėlavimą palūkanos ir delspinigiai skaičiuojami automatiškai, yra nereikšmingas. Iš tikrųjų palūkanos ir delspinigiai, kuriuos finansinių sunkumų įmonė turi mokėti kaip atlygį už dideles finansines lengvatas, pavyzdžiui, tokias, kurias Socialinio draudimo fondas suteikė *Sniace*, negali visiškai panaikinti naudos, kurią gauna ši įmonė (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *DM Transport* 21 punktą).

140 *Fogasa* atžvilgiu iš bylos medžiagos matyti, kad ši įstaiga 1993 m. lapkričio 5 d. sudarė su *Sniace* sutartį, pagal *kurią Sniace* įsipareigojo grąžinti 897 652 789 ESP pagrindinę skolą su 465 055 911 ESP palūkanomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme nustatytą 10 % palūkanų normą, t. y. iš viso 1 362 708 700 ESP, mokant kartą per pusę metų aštuonerius metus. 897 652 789 ESP suma buvo lygi sumai, kurią *Fogasa* išmokėjo *Sniace* darbuotojams kaip turėtus sumokėti darbo užmokesčius ir kompensacijas.

141 Šios sutarties priede Nr. 1, pateiktame Ispanijos Karalystės atsakyme į Pirmosios instancijos teismo klausimą (žr. 38 punktą) nurodyta, kad suma už pagrindinę skolą, mokamą kartą per šešis mėnesius, palaipsniui didėjo taip: 20 000 000 ESP (1994 m. antrąjį pusmetį ir 1995 m. pirmąjį pusmetį), 35 000 000 ESP (1995 m. antrąjį pusmetį ir 1996 m. pirmąjį pusmetį), 55 000 000 ESP (1996 m. antrąjį pusmetį ir 1997 m.), 80 000 000 ESP (1998–2000 m.) ir 71 326 395 ESP (2001 m.). Palūkanų mokėjimas buvo atidėtas iki 2000 m. (keturis pusmečius po 116 263 978 ESP).

142 Iš Ispanijos Karalystės atsakyme į kitą Pirmosios instancijos teismo klausimą pateiktos informacijos (žr. 38 punktą) matyti, kad *Sniace* įvykdė tik labai nedidelę 1993 m. lapkričio 5 d. sutarties dalį. 1994 m. ji pervedė tik 10 000 000 ESP iš

numatytų 20 000 000 ESP, 1995 m. – 30 000 000 ESP iš numatytų 55 000 000 ESP, 1996 m. – 35 000 000 iš numatytų 90 000 000, 1997 m. – 15 000 000 ESP iš numatytų 110 000 000 ESP ir 1998 m. – 120 000 000 ESP iš numatytų 160 000 000 ESP. Be to, 1999 m. kovo 18 d. sutartimi buvo retroaktyviai pakeistas 1993 m. lapkričio 5 d. sutarties priede Nr. 1 įtvirtintas mokėjimų grafikas.

143 1995 m. spalio 31 d. *Fogasa* sudarė antrą sutartį su *Sniace*, pagal kurią ši įmonė įsipareigojo grąžinti 229 424 860 ESP pagrindinės skolos su 110 035 018 ESP palūkanomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme nustatytą 9 % palūkanų normą, kurių bendra suma buvo 339 459 878 ESP, mokėdama kartą per pusę metų aštuonerius metus. 229 424 860 ESP buvo suma, kurią *Fogasa* po 1993 m. lapkričio 5 d. sutarties toliau mokėjo *Sniace* darbuotojams kaip turėtus sumokėti darbo užmokesčius ir kompensacijas.

144 1995 m. spalio 31 d. sutarties priede Nr. 1, pateiktame Ispanijos Karalystės atsakyme į Pirmosios instancijos teismo klausimą (žr. 38 punktą), nurodoma, kad suma už pagrindinę skolą, mokama kartą per šešis mėnesius, didėjo taip: 10 000 000 ESP (1996 m. gegužės 1 d., 1996 m. lapkričio 1 d., 1997 m. gegužės 1 d., 1997 m. lapkričio 1 d., 1998 m. gegužės 1 d. ir 1998 m. lapkričio 1 d.), 15 000 000 ESP (1999 m. gegužės 1 d., 1999 m. lapkričio 1 d., 2000 m. gegužės 1 d., 2000 m. lapkričio 1 d., 2001 m. gegužės 1 d. ir 2001 m. lapkričio 1 d.), 20 000 000 ESP (2002 m. gegužės 1 d., 2002 lapkričio 1 d. ir 2003 m. gegužės 1 d.) ir 19 424 860 ESP (2003 m. lapkričio 1 d.). Palūkanų mokėjimas buvo atidėtas, kol bus sumokėta paskutinė suma.

145 Iš Ispanijos Karalystės atsakyme į kitą Pirmosios instancijos teismo klausimą pateiktos informacijos (žr. 38 punktą) matyti, kad *Sniace* nevykdė ir 1995 m. spalio 31 d. sutarties. Iš tikrųjų iki 1998 m. gruodžio mėn. *Sniace* grąžino tik

30 000 000 ESP iš numatytų 60 000 000 ESP. Nuo 1998 m. gruodžio mėn. iki 2001 m. gruodžio mėn. ji buvo sumokėjusi tik 50 000 000 ESP iš numatytų 90 000 000 ESP. Be to, 1999 m. kovo 18 d. sutartimi buvo retroaktyviai pakeistas 1995 m. spalio 31 d. sutarties priede Nr. 1, kaip ir 1993 m. lapkričio 5 d. priede, įtvirtintas mokėjimų grafikas.

146 Pirmosios instancijos teismas pripažįsta, kad sutikdamas sumokėti darbo užmokesčius ir kompensacijas, dėl kurių buvo sudarytos 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. sutartys, *Fogasa* patenkino *Sniace* darbuotojų teisėtus reikalavimus. Šiuo požiūriu tokie šios įstaigos veiksmai neturi valstybės pagalbos požymių. Vis dėlto įmonės darbuotojams mokėtini darbo užmokesčiai ir kompensacijos yra įprastų įmonės veiklos išlaidų, kurias paprastai įmonės turi padengti iš nuosavų išteklių, dalis. Bet koks viešas įsikišimas siekiant finansuoti šias išlaidas gali būti pagalba kiekvieną kartą, kai sumokama tiesiogiai įmonei arba jos darbuotojams per viešą įstaigą. Toleruodamas dėl minėtų išlaidų atsiradusių skolų mokėjimų dalimis nevykdymą, *Fogasa* suteikė *Sniace* tam tikros komercinės naudos, nes jis sumažino jos finansinius įsipareigojimus. Ši nauda yra neakivaizdi dar ir dėl to, kad, *Sniace* nevykdant savo įsipareigojimų pagal 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. sutartis, *Fogasa* galėjo reikalauti tuojau pat grąžinti visą jai mokėtiną skolą ir prireikus panaudoti hipoteką.

147 Komisija neturėtų pateisinti Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* nurodytų veiksmų tuo, kad *Sniace* 1993 m. kovo mėn. ir 1996 m. spalio mėn. buvo nutraukusi mokėjimus. Pirma, tai visiškai nepaaiškina, kodėl Socialinio draudimo fondas sutiko, kad *Sniace* nemokėtų socialinio draudimo įmokų už 1991 ir 1992 m. įsiskolinimus. Antra, mokėjimų nutraukimo procedūra visiškai netrukdė *Sniace* vykdyti mokėjimų įsipareigojimų, nustatytų Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* sudarytomis sutartimis dėl grąžinimo, juo labiau kad šios sutartys, išskyrus 1997 m. rugsėjo 30 d. sutartį, buvo sudarytos su Ispanijos teismo paskirtu administratoriumi vykdant

šią procedūrą. Galiausiai ieškovė ir Komisija sutaria, kad *Sniace* socialinio draudimo įmokų įsiskolinimai, atsiradę po to, kai buvo pradėta mokėjimų nutraukimo procedūra, galėjo būti priverstinai išieškomi šios procedūros metu. Socialinio draudimo įmokų įsiskolinimai, mokėtini po 1991 m. vasario mėn. bei *Fogasa* grąžintinos skolos pagal 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. sutartis galėjo bet kuriuo atveju būti priverstinai išieškotos pasibaigus mokėjimų nutraukimo procedūrai, t. y. nuo 1996 m. spalio mėnesio.

148 Komisija taip pat neturėtų remtis argumentu, kad *Sniace* buvo sustabdžiusi savo veiklą tam tikru laikotarpiu 1993 ir 1996 m. bei 1997 m. pradžioje. Pirma, ši aplinkybė vis dėlto nepateisina *Sniace* socialinio draudimo įmokų už 1991 ir 1992 m. nemokėjimo. Ji taip pat nepaaiškina, kodėl šios bendrovės 1994 ir 1995 m. gautų pajamų nepakako, kad pastaroji galėtų sumokėti socialinio draudimo įmokas už šiuos dvejus metus. Antra, 1993 m. lapkričio 5 d. ir 1995 m. spalio 31 d. sutarčių atžvilgiu Komisija ignoravo tai, kad pusės metų mokėjimo suma buvo daug mažesnė mokėjimo laikotarpio pradžioje nei jo pabaigoje (žr. 141 ir 144 punktus). Be to, palūkanų mokėjimas buvo atidėtas iki paskutinių dvejų mokėjimo laikotarpio metų pagal 1993 m. lapkričio 5 d. sutartį (t. y. 2000 m. ir 2001 m.) ir iki paskutinio mokėjimo pagal 1995 m. spalio 31 d. sutartį (2003 m. lapkričio 1 d.).

149 Vis dėlto, kad minėta nauda būtų kvalifikuojama kaip pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, reikia įrodyti, kad *Sniace* nebūtų jos gavusi normaliomis rinkos sąlygomis (minėtų sprendimų *SFEI ir kt.* 60 punktas ir *DM Transport* 22 punktas). Tiksliau kalbant, reikia išsiaiškinti, ar Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos nuspręsdama, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* veikė taip pat, kaip būtų elgęsis numanomas privatus kreditorius, kiek tai įmanoma, panašioje situacijoje savo skolininko ir šių įstaigų atžvilgiu.

150 Šiuo klausimu primintina, kad jei Komisijos taikomas privataus kreditoriaus, kaip ir privataus investuotojo, kriterijus apima sudėtinį ekonominį vertinimą, pagal nusistovėjusią teismų praktiką Teisingumo Teismas, atlikdamas jo kontrolę, turi patikrinti, ar Komisija laikėsi atitinkamų procedūros bei motyvacijos taisyklių, ar buvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida ir ar buvo piktnaudžiauta įgaliojimais (žr. 1996 m. vasario 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, C-56/93, Rink. p. I-723, 11 punktą; 2003 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Italija ir SIM 2 Multimedia prieš Komisiją*, C-328/99 ir C-399/00, Rink. p. I-4035, 39 punktą ir 2002 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *HAMSA prieš Komisiją*, T-152/99, Rink. p. II-3049, 127 punktą).

151 Prieš pradėdamas šį nagrinėjimą, Pirmosios instancijos teismas turi atmesti Komisijos tvirtinimą, kad sprendime *Tubacex* Teisingumo Teismas nusprendė, jog iš esmės nei Socialinio draudimo fondo sudarytos sutartys dėl skolų mokėjimo perskirstymo, nei *Fogasa* sutartys dėl grąžinimo savaime nėra valstybės pagalba, ir kad tik kai kurios šių sutarčių sąlygos gali būti kontrolės objektas, atsižvelgiant į valstybės pagalbai taikomas taisykles. Kaip teisingai pažymi ieškovė, toje byloje ginčytame sprendime Komisija pripažino, kad tarp šių dviejų įstaigų ir dviejų nagrinėjamų Ispanijos įmonių sudarytose sutartyse valstybės pagalbos požymių būtų tik tuomet, jei palūkanų norma būtų mažesnė už taikomą rinkoje. Šioje byloje Ispanijos Karalystė, t. y. ieškovė, siekė panaikinti tik šį sprendimo aspektą. Teisingumo Teismui nebuvo pateiktas klausimas, ar šių sutarčių sudarymas ir kitos jų sąlygos galėjo būti valstybės pagalba.

152 Iš tikrųjų Komisija kiekvienu konkrečiu atveju ir atsižvelgdama į bylos aplinkybes turi išsiaiškinti, ar Socialinio draudimo fondo ar *Fogasa* sprendimas leisti atidėti sunkumų turinčios įmonės skolų mokėjimą ir šio atidėjimo sąlygos atitinka privataus kreditoriaus kriterijų.

153 Pridurtina, kad argumentas, kurį Komisija siekia pagrįsti sprendimu *Tubacex*, bet kuriuo atveju negali būti priimtinas. Iš tikrųjų šioje byloje Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* buvo kritikuojami ne tik dėl to, kad sudarė su *Sniace* sutartis dėl skolų atidėjimo, bet ir ypač dėl to, kad toleravo šių sutarčių nevykdymą.

154 Iš ginčijamo sprendimo ir Komisijos rašytinių pastabų matyti, kad Komisija nurodo tris priežastis, dėl kurių ji mano, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* šioje byloje veikė kaip privatūs kreditoriai.

155 Pirma, Komisija pateikia šių dviejų įstaigų ir *Sniace* privačių kreditorių veiksmų palyginimą. Savo argumentą iš esmės ji grindžia tuo, jog pasinaudodami savo susilaikymo teise Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* nesudarė 1996 m. spalio mėn. sutarties ir dėl to, skirtingai nei privatūs kreditoriai, neatsisakė *de facto* 40 % joms mokėtinų skolų. Komisija priduria, kad šioje sutartyje numatytos grąžinimo sąlygos yra daug mažiau palankios privatiems kreditoriams nei tos, dėl kurių susitarė Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* (2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo 24 ir 25 konstatuojamosios dalys, atsiliepimo į ieškinį 17, 52, 60, 65, 101 ir 106 punktai bei tripliko 26 punktas).

156 Šis pirmasis palyginimas yra akivaizdžiai neteisingas. Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* padėtis skyrėsi nuo *Sniace* privačių kreditorių. Šiuo klausimu primintina, kad šios įstaigos turėjo susilaikymo teisę, jų kreditai yra privilegijuoti, ir jos turi tam tikras garantijas, t. y. įkeitimo teisę Socialinio draudimo fondo atveju ir hipoteką *Fogasa* atveju. Be to, 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo 26 konstatuojamojoje dalyje pati Komisija pažymėjo, kad „privatiems kreditoriams suteiktos sąlygos dėl jų statuso, garantijų ir susilaikymo teisės, kurias turėjo viešosios valdžios institucijos, nebuvo tapačios viešiems kreditoriams suteiktoms sąlygoms“ ir kad dviejų kreditorių kategorijų „palyginimas“ yra neteisingas privataus kreditoriaus kriterijaus taikymas šioje byloje.

157 Antra, Komisija tvirtina, kad *Banesto* nevykdė jam priklausančių skolų priverstinio išieškojimo, nors šios skolos buvo užtikrintos hipoteka (atsiliepimo į ieškinį 53 ir 90 punktai bei tripliko 26 punktas).

158 Reikia konstatuoti, kad šis palyginimas, kaip ir pirmasis, akivaizdžiai nėra labiau įtikinantis. Jokie byloje pateikti įrodymai nerodo, kad *Banesto* padėtis buvo panaši į Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* padėtį. Šiuo klausimu pažymėtina, kad bylos medžiagoje nėra net nedidelės užuominos apie aplinkybes, kuriomis šis bankas nusprendė nevykdyti priverstinio išieškojimo. Be to, nebuvo pateikta jokios informacijos apie *Sniace* skolų grąžinimo *Banesto* sąlygas, apie tai, ar *Sniace* iki tol vykdė savo sutartinius įsipareigojimus *Banesto* ir apie tai, ar *Banesto*, kaip Socialinio draudimo fondas, toleravo skolos didėjimą tam tikrą laikotarpį. Dėl Socialinio draudimo fondo pažymėtina, kad priešingai nei *Banesto*, jo kreditas nebuvo užtikrintas hipoteka. Pagal Ispanijos Karalystės rašytinėse pastabose pateiktą informaciją *Sniace* Socialinio draudimo fondui už jos skolų mokėjimo perskirstymą suteikė pakankamas garantijas tik 1998 m. antrąjį pusmetį.

159 Trečia, Komisija tvirtina, kad, sudarydami nagrinėjamas sutartis dėl skolų mokėjimo perskirstymo ir grąžinimo, Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* „siekė padidinti visas jiems mokėtinų sumų išieškojimo galimybes nepatiriant finansinių nuostolių“ (2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo 30 konstatuojamoji dalis). 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo 29 konstatuojamojoje dalyje, kurioje daroma nuoroda į 1998 m. spalio 28 d. sprendimą, Socialinio draudimo fondo atžvilgiu Komisija patikslina, kad „nevykdydamas priverstinio išieškojimo ir taip nerizikuodamas sukelti įmonės likvidavimo, (Socialinio draudimo fondas) veikė siekdamas padidinti visas skolos išieškojimo galimybes“.

160 Būtina konstatuoti, kad šie teiginiai nėra pagrįsti. Pirma, jie tiesiogiai prieštarauja Komisijos pakartotam tvirtinimui, kad Socialinio draudimo fondas ir *Fogasa* buvo privilegijuoti kreditoriai ir turėjo pakankamas garantijas, todėl jiems nebuvo

būtinybės priverstinai išieškoti mokėtinų skolų. Antra, Komisija neturėjo pakankamai informacijos, kad visapusiškai įvertintų *Sniace* pelningumo ir išlikimo galimybes. Be to, pastebėtina, kad, Pirmosios instancijos teismui kaip proceso organizavimo priemones (žr. 38 punktą) pasiūlius pateikti rezultatų pokyčius (apyvartą ir pelną ar nuostolius) ir *Sniace* įsiskolinimo apimtį 1991–2000 m., Ispanijos Karalystė pripažino, kad ji neturi tokios informacijos. Tokiomis aplinkybėmis negalima sutikti su Komisijos tvirtinimu, kad „Ispanijos vyriausybė <...> patikimai užtikrino atsakovę, kad socialinio draudimo įstaiga veikė <...> siekdama apsaugoti visas *Sniace* atžvilgiu turimas teises". Beje, Komisija neturėjo jokio patikimo ir realaus *Sniace* restruktūrizacijos plano. Dėl 1996 m. rugpjūčio mėn. parengto sanavimo plano tiek Komisija, tiek Ispanijos Karalystė keletą kartų pabrėžė, kad jis buvo nepriimtinas ir Ispanijos valdžios veiksmams įtakos neturėjo (žr. sprendimą pradėti procedūrą pagal EB sutarties 87 straipsnio 2 dalį ir 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 103 konstatuojamąją dalį). Komisija atsiliepime į ieškinį patikslino, kad šis sanavimo planas negalėjo būti jos vertinimo pagrindas (atsiliepimo į ieškinį 68 punktas). Dėl restruktūrizavimo plano, į kurį Komisija daro nuorodą savo atsiliepimo į ieškinį 70 punkte, pakanka konstatuoti, kad tame pačiame punkte Komisija pripažįsta, jog jis nebuvo jai pateiktas. Be to, 1998 m. spalio 28 d. Sprendimo 102 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodo, kad Ispanijos valdžios institucijos „nebandė įrodyti galiojančio restruktūrizacijos plano egzistavimo". Paklausta apie šį planą per posėdį, Komisija patvirtino, kad priimant ginčijamą sprendimą į šį planą nebuvo atsižvelgta.

161 Iš to, kas pasakyta, konstatuotina, jog Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą nuspręsdama, kad ginčijamas Socialinio draudimo fondo ir *Fogasa* elgesys atitiko privataus kreditoriaus kriterijų.

162 Todėl pirmasis ieškinio pagrindas yra pagrįstas, o ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalis turi būti panaikinta nesant būtinybės nagrinėti antrojo teisinio pagrindo.

Dėl prašymo pateikti dokumentus

163 Ieškovė, remdamasis Teisingumo Teismo statuto (EB) 21 straipsniu (dabar – Teisingumo Teismo statuto 24 straipsnis) ir Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 65 straipsniu, ieškinyje prašo Pirmosios instancijos teismo pasiūlyti Komisijai pateikti Ispanijos vyriausybės jai dėl skundo pateiktas įvairias pastabas pradėjus procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį.

164 Ieškovė savo dublike nurodo, jog šiuo prašymu ji aiškiai siekia, kad Pirmosios instancijos teismas paskirtų proceso organizavimo priemones pagal Procedūros reglamento 64 straipsnio 4 dalį.

165 Komisija ir Ispanijos Karalystė prieštarauja šiam prašymui. Jos teigia, kad ieškovė aiškiai prašo taikyti tyrimo priemonę pagal Procedūros reglamento 65 straipsnį, tačiau ji nepatikslina nagrinėjamų aplinkybių, kurias galėtų įrodyti dokumentų pateikimas. Jos priduria, kad administracinės procedūros metu valstybės narės pateiktos pastabos yra konfidencialios.

166 Savo triplike Komisija pastebi, kad ieškovė dublike panaikino prašymą dėl tyrimo priemonės, kad jį pakeistų prašymu taikyti proceso organizavimo priemonę. Komisija jame daro išvadą, kad ieškovė pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 5 dalies pirmąją pastraipą turi atlyginti bylinėjimo išlaidas, atitinkančias tuos reikalavimus, dėl kurių atsiėmė savo skundą.

167 Komisija dėl Pirmosios instancijos teismo paskirtų proceso organizavimo priemonių (žr. 38 punktą) pateikė įvairius dokumentus, kuriuos pateikti prašė ieškovė. Šiomis aplinkybėmis nėra būtina spręsti dėl šio klausimo, nes nebeliko prašymo pagrindo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

168 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija pralaimėjo bylą, ji turi padengti savo ir ieškovės bylinėjimosi išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.

169 Pirmosios instancijos teismas mano, kad ieškovė neturi padengti išlaidų dėl tyrimo priemonių reikalavimo, nes dublike jų buvo atsisakyta. Iš tikrųjų akivaizdu, kad iš pat pradžių ieškovė siekė, jog Pirmosios instancijos teismas nurodytų pateikti tam tikrus dokumentus paskirdamas proceso organizavimo, o ne tyrimo priemonę. Šiuo klausimu ieškovės dublike pateiktas patikslinimas turi būti suprantamas ne kaip reikalavimo atsisakymas, o kaip paprastas klaidos, susijusios su Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento taikymu, ištaisymas.

170 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalį Ispanijos Karalystė turi pati padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (penktoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. **1998 m. spalio 28 d. Komisijos sprendimo 1999/395/EB dėl Ispanijos suteiktos valstybės pagalbos Sniace SA, esančios Torelavegoje, Kantabrija, pakeisto 2000 m. rugsėjo 20 d. Komisijos sprendimu 2001/43/EB, 1 straipsnio 1 dalis yra panaikinama.**

2. **Komisija padengia savo ir ieškovės bylinėjimosi išlaidas.**

3. **Ispanijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

García-Valdecasas Lindh Cooke

Legal Martins Ribeiro

Paskelbta 2004 m. spalio 21 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

H. Jung

Pirmininkas

R. García-Valdecasas